

– PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
– PLAN OGÓLNY GMINY PRUDNIK

Wykonawca:

Iwona Zięba

Prudnik – 2025-2026

Spis treści

1. Podstawa prawna
2. Zakres opracowania
3. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.
4. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.
5. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.
6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.
7. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.
7. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji dokumentu
 - 7.1. Ogólna ocena stanu
 - 7.2. Wykaz gatunków roślin, grzybów i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych i typów krajobrazu naturalnego oraz form przyrody nieożywionej
 - 7.3. Wykaz form ochrony przyrody
8. Istniejący sposób zagospodarowania oraz jego skutki dla środowiska
9. Potencjalne zmiany w środowisku przy braku realizacji ustaleń dokumentu
10. Prognozowany sposób zagospodarowania obszarów objętych postanowieniami dokumentu oraz skutki dla środowiska przyrodniczego
 - 10.1. Prognozowany sposób zagospodarowania
 - 10.2. Analiza skutków prognozowanego zagospodarowania z uwzględnieniem przewidywanych znaczących oddziaływań, w tym bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych i długoterminowych, stałych i chwilowych oraz pozytywnych i negatywnych, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko
 - 10.2.1. Podstawowe zagrożenia
 - 10.2.2. Ocena skutków dla istniejących form ochrony przyrody, w tym Natura 2000
 - 10.2.3. Ocena wpływu na różnorodność biologiczną, w tym zwierzęta i rośliny
 - 10.2.4. Ocena wpływu na warunki wodne
 - 10.2.5. Ocena wpływu na powietrze, w tym efekt cieplarniany
 - 10.2.6. Ocena wpływu na powierzchnię terenu
 - 10.2.7. Ocena wpływu na krajobraz
 - 10.2.8. Ocena wpływu na klimat, w tym zmiany klimatyczne
 - 10.2.9. Ocena wpływu na zasoby naturalne
 - 10.2.10. Ocena wpływu na zabytki
 - 10.2.11. Ocena wpływu na dobra materialne
 - 10.2.12. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii
 - 10.2.13. Ocena zagrożeń dla ludzi

10.3. Rodzaje oddziaływań - dyskusja

11. Stan środowiska na obszarze objętym przewidywanym znaczącym oddziaływaniem ustaleń dokumentu

12. Rozwiązania eliminujące lub ograniczające znaczące negatywne oddziaływanie projektu dokumentu na środowisko przyrodnicze

12.1. Przyjęte zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego

12.2. Rozwiązania eliminujące i ograniczające w poszczególnych strefach planu ogólnego

13. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody

13.1. Ocena stopnia zgodności ustaleń planu ogólnego z zapisami ustawy o ochronie przyrody w części dotyczących zasad gospodarowania zasobami przyrody

13.2. Ocena stopnia zgodności ustaleń planu ogólnego z aktami prawnymi dotyczącymi form ochrony przyrody

14. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym, międzynarodowym istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu

15. Przewidywane znaczące oddziaływania na obszary Natura 2000 oraz spójność przestrzenną sieci, a także rozwiązania zapobiegające, ograniczające, kompensujące i rozwiązania alternatywne

Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

1. Podstawa prawna

Podstawę prawną do wykonania niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko stanowią:

- a) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 poz. 1112 ze zmianami),
- b) Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1130 ze zmianami),
- c) uzgodnienia zakresu prognozy z RDOŚ Opole (pismo Nr WOOŚ.411.1.28.2024.PM z dnia 06-06-2024 r.) oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Prudniku (pismo NZ.9022.1.6.2024.JK-H z dnia 08-05-2024 r.), W uzgodnieniu zakresu prognozy z RDOŚ Opole wskazano zagadnienia, które należy rozważyć w szczególności.

2. Zakres opracowania

Zakres opracowanej prognozy oddziaływania na środowisko wypełnia ustalenia art. 51 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

Prognozę wykonywano równolegle do sporządzania projektu planu ogólnego.

Zakres przestrzenny prognozy obejmuje tereny znajdujące się w granicach gminy Prudnik, czyli tereny w strefie potencjalnych oddziaływań ustaleń planu ogólnego. Ze względu na charakter zmian planu ogólnego, a w szczególności brak przewidywanych oddziaływań ponadnormatywnych na terenach przyległych, zasięg przestrzenny terenu znaczącego oddziaływania ustaleń planu ogólnego pokrywa się z zasięgiem przestrzennym obszaru gminy, zgodnie z realizacją zapisów w odniesieniu do najbardziej potencjalnie ryzykownych środowiskowo terenów, by prowadzona działalność produkcyjna, magazynowa, składowa, usług, logistyczna oraz działalność produkcyjna w gospodarstwie rolnym nie mogła powodować ponadnormatywnego obciążenia środowiska naturalnego poza granicami terenu, do którego inwestor posiada tytuł prawny.

Ustalenia planu ogólnego zapisane są w pliku gml.

Do uchwały w sprawie przyjęcia planu ogólnego dołączono uzasadnienie, którego częścią jest prezentacja graficzna zawierająca następujące uwarunkowania:

- 1) Znajdujące się na obszarze gminy formy ochrony przyrody w tym:
- 2) Obszary szczególnego zagrożenia powodzią, wały przeciwpowodziowe oraz pasy o szerokości 50 m od stopy wału.
- 3) Obszary gruntów zmeliorowanych.
- 4) Strefy ochronne ujęć wód,
- 5) Tereny górnicze i obszary górnicze wraz z filarami ochronnymi:

- 6) Zabytki objęte formami ochrony, o których mowa w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
- 7) Tereny zamknięte i ich strefy ochronne.
- 8) Obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji:
- 9) Grunty rolne stanowiące użytki rolne klas I–III oraz grunty leśne.
- 10) Rozmieszczenie istniejących i planowanych obiektów infrastruktury społecznej, transportowej i technicznej wraz z obowiązującymi dla nich ograniczeniami w zagospodarowaniu.
- 11) Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym oraz krajobrazy priorytetowe
- 12) Opracowania ekofizjograficzne w zakresie wymagań, o których mowa w art. 72 ust. 1–3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. –Prawo ochrony środowiska.
- 13) Zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w gminie.

Obszar objęty planem ogólnym podzielono w sposób rozłączny na strefy planistyczne.

Wyznaczono następujące strefy planistyczne:

- 1) strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną oznaczona symbolem SW;
- 2) strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną oznaczona symbolem SJ;
- 3) strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową oznaczona symbolem SZ;
- 4) strefa usługowa oznaczona symbolem SU;
- 5) strefa gospodarcza oznaczona symbolem SP;
- 6) strefa produkcji rolniczej oznaczona symbolem SR;
- 7) strefa infrastrukturalna oznaczona symbolem SI;
- 8) strefa zieleni i rekreacji oznaczona symbolem SN;
- 9) strefa cmentarzy oznaczona symbolem SC;
- 10) strefa górnictwa oznaczona symbolem SG;
- 11) strefa otwarta oznaczona symbolem SO;
- 12) strefa komunikacyjna oznaczona symbolem SK.

Zagadnienia przyrodnicze i związane z ochroną środowiska przedstawia także rysunek aktualizacji opracowania ekofizjograficznego gminy.

W prognozie wykorzystano informacje zawarte w opracowaniach ekofizjograficznych gminy Prudnik, uchwalonym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, istniejących prognozach oddziaływań na środowisko ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz prognozy sporządzonej na potrzeby studium, dokumentacji istniejących ostoi Natura 2000 województwa opolskiego,

programie ochrony środowiska powiatu prudnickiego i województwa opolskiego, planie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego, strategicznych opracowaniach ochrony georóżnorodności i różnorodności krajobrazowej województwa opolskiego, dokumentacji docelowego systemu obszarowej ochrony przyrody na terenie województwa opolskiego, mapach zagrożenia powodziowego PGW Wody Polskie. Uwzględniono zagadnienia przedstawiane w rocznych sprawozdaniach z monitoringu środowiska WIOŚ Opole.

Wyjściowymi materiałami do planu ogólnego były w szczególności:

- 1) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego uchwalony uchwałą Sejmiku Nr XLIX/357/2002 z dnia 24 września 2002 roku a następnie zmieniony uchwałą nr XLVIII/505/ 2010 r. oraz zmieniony dnia 24 kwietnia 2019 r. uchwałą nr VI/54/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego;
- 2) Gminny Program Rewitalizacji uchwalony uchwałą nr NR IV/21/2024 Rady Miejskiej w Prudniku z dnia 27 maja 2024 r.;
- 3) Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla gminy Prudnik EKOLOGIKA 2018r.;
- 4) Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego Gminy Prudnik.

Obszar planu ogólnego jest powiązany z dokumentami planistycznymi o zasięgu wspólnotowym i międzynarodowym, a także krajowym w zakresie SOO Natura 2000, Park Krajobrazowy Góry Opawskie wraz z otuliną. Realizują one politykę ochrony walorów przyrodniczych UE oraz Polski. Zostały one przedstawione w części kartograficznej.

3. Zawartość i główne cechy projektowanego dokumentu oraz powiązania z innymi dokumentami

Prognoza sporządzana jest dla planu ogólnego gminy Prudnik.

Główne zmiany przestrzenne.

Plan ogólny jest nowym narzędziem planistycznym zastępującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prudnik. Uchwalone regulacje mają na celu poprawę funkcjonowania planowania przestrzennego, by w efekcie możliwa była racjonalizacja wydatków publicznych na rozwój i późniejszą eksploatację infrastruktury.

W stosunku do studium ograniczono tereny nowej zabudowy mieszkaniowej. Jest to skutek dokonania bilansowania terenów o funkcji mieszkaniowej i zagrodowej i uwzględnienia ich chłonności. Pomimo zmniejszenia powierzchni stref mieszkaniowych wyznaczone tereny nowej zabudowy obejmujące tereny mieszkaniowe niezabudowane objęte w mpzp oraz w luki w zabudowie przekraczają potrzeby rozwojowe wynikające z zapotrzebowania na nową zabudowę wynikającą z liczby mieszkańców.

Na wynik bilansu mają istotny wpływ tereny wyznaczone w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, gdzie potrzeby rozwojowe wynikają z funkcji tych jednostek w strukturze przestrzennej gminy. Gmina posiada 41 mpzp co pokrywa 54 % powierzchni gminy. Miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszarów zurbanizowanych nie posiadają wsie Wierzbiec i Czyżowice oraz część miasta Prudnik.

Nowe tereny pod funkcje gospodarcze wyznaczono strefy w południowej, wschodniej i północnej części miasta.

Analizowany w prognozie dokument jest projektem uchwały Rady Miejskiej w Prudniku w sprawie zatwierdzenia planu ogólnego Gminy Prudnik.

Plan ogólny powiązany jest w szczególności z:

- Uchwałą Rady Miejskiej w Prudniku w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Prudnik,
- Planem zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego,
- przepisami szczególnymi z zakresu ochrony środowiska, planowania przestrzennego, ochrony gruntów rolnych i leśnych, ochrony dóbr kultury i zabytków, ochrony przyrody i innymi właściwymi w zakresie ustaleń planu przepisami szczególnymi.

Powiązanie to polega na uwzględnieniu do ustaleń planu ogólnego tych dokumentów, w zakresie niezbędnym przestrzennie i rzeczowo.

Obszar znaczącego oddziaływania projektu planu ogólnego pokrywa się z obszarem gminy. Kluczowym zagadnieniem w zmianie planu ogólnego było urealnienie zasięgów zabudowy. Zgodnie z obecnymi przepisami planowania i zagospodarowania przestrzennego zasięgi nowej zabudowy oraz jej funkcje poprzedzają analizy potrzeb. Zostały one wykonane, w efekcie znaczna część terenów zabudowanych została ograniczona do realnych potrzeb rozwoju wsi i miasta. Jest to korzystne dla środowiska przyrodniczego, ponieważ zmniejsza zakres przekształcenia terenu i inne obciążenia środowiskowe.

4. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

W związku z charakterem projektowanych zmian przestrzennych i funkcjonalnych, w szczególności ich niskim potencjalnym poziomem zagrożenia dla środowiska przyrodniczego (zmniejszenie zasięgu nowych terenów zabudowy mieszkaniowej na wsiach oraz powiększenie terenów o funkcji gospodarczej na obszarach objętych ochroną), a także częściowo lokalizacją na terenach o jednolitym charakterze obecnego zagospodarowania (tereny produkcyjne, mieszkaniowe, zabudowy zagrodowej, usługowe i otwarte), zastosowano metody porównawcze, obejmujące porównanie z istniejącymi podobnymi terenami z obszaru województwa opolskiego. Ocenę wpływu ustaleń planu ogólnego oparto o stan wiedzy na temat wpływu budowy obiektów mieszkaniowych i produkcyjno-usługowych, w tym zabudowy zagrodowej, w strefach wolnych od zabudowy na środowisko przyrodnicze. Analizowano tereny produkcyjne o uciążliwości nie wykraczającej poza tereny prowadzenia działalności, co jest podstawowym celem projektu planu ogólnego w strefach produkcji i usług.

Projekt planu ogólnego nie przesądza, jakie podmioty produkcyjno-usługowe będą się lokować na wydzielonych terenach produkcji i usług, co utrudnia bardziej precyzyjną ocenę i sprawia, że metoda porównawcza na tym poziomie ogólności jest odpowiednia do rozpoznania wpływu inwestycji na środowisko przyrodnicze.

Na podstawie oceny stanu zagrożenia środowiska przyrodniczego terenu planu ogólnego i terenów przyległych, uznano, że zasięg przestrzenny obszaru projektu dokumentu

pokrywa się z zasięgiem przestrzennym znacznego (istotnego) negatywnego oddziaływania zapisów planu ogólnego na środowisko przyrodnicze. Oddziaływania te mają charakter przestrzenny, ale lokalny, stąd ich zasięg przestrzenny jest lokalny. Budowa i funkcjonowanie zabudowy produkcyjno-usługowej w sąsiedztwie miasta Prudnika w części północnej i zachodniej, może zmienić w sposób istotny warunki środowiskowe w obrębie miasta w terenie zabudowanym mieszkaniowym i mieszkaniowo-usługowym. Biorąc pod uwagę przeważające wiatry zachodnie szczególnie teren oznaczony symbolem 22SP może, w zależności od rodzaju przedsięwzięć lokalizowanych na tych terenach powodować niekorzystne oddziaływanie. Niemniej biorąc pod uwagę, że w strefie gospodarczej wprowadzono także w profilu dodatkowym teren usług, o możliwym przeznaczeniu zdecyduje mpzp. Wydaje się ponadto że tak znaczne tereny w strefie gospodarczej znacznie przekraczają potrzeby rozwojowe gminy w tym potencjał ludzki.

Określenie, analiza i ocena istniejącego oraz projektowanego sposobu zagospodarowania przedstawiona została na rysunkach prognozy, a także w części opisowej. Na rysunkach osobno przedstawiono stan istniejący i docelowy (prezentacja graficzna z uwarunkowaniami). Dla typu oznaczenia strefy funkcjonalno-przestrzennej przyporządkowano oznaczenia terenu projektowanego zagospodarowania, co pozwala na zaprezentowanie graficzne stanu obecnego i przyszłego, będącego wynikiem realizacji ustaleń planu ogólnego.

W związku z tym, że na obszarze planu ogólnego oraz w zasięgu jego oddziaływań stwierdzono występowanie form ochrony przyrody, zostały one zaznaczone w kartograficznej części opracowania, w części dotyczącej docelowego zagospodarowania.

5. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Dla oceny skutków realizacji planu ogólnego proponuje się dokonanie oceny porealizacyjnej zgodności nowych form zagospodarowania z ustaleniami planu ogólnego (po zrealizowaniu przedsięwzięć). Ocenę należy przeprowadzić jednorazowo, po zrealizowaniu zabudowy.

Nie przewiduje się dodatkowych propozycji oceny analizy skutków realizacji planu ogólnego. Badania oddziaływania zakładów produkcyjno-usługowych, a także innych przedsięwzięć z grupy znacząco negatywnie oddziałujących na środowisko wykonywane być powinny w ramach uzyskanych pozwoleń środowiskowych, w zakresie określonym w propozycjach monitoringu z raportów oddziaływania na środowisko.

6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Charakter i zakres wprowadzanych ustaleń planu ogólnego nie wskazuje na wystąpienie możliwości transgranicznego oddziaływania projektu planu ogólnego na środowisko. Obszar planu ogólnego zlokalizowany jest wprawdzie przy granicy Państwa z Republiką Czeską, niemniej zaproponowana strefa otwarta nie będzie znacząco oddziaływać na teren Republiki Czeskiej. Dla pozostałych obszarów położonych w dalszej odległości od

granicy państwa nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania zabudowy produkcyjnej, mieszkaniowej i towarzyszącej usługowej, a także infrastruktury drogowej i technicznej w granicach planu ogólnego na taką odległość. Dla przedsięwzięć istniejących na terenie planu ogólnego nie wskazano na możliwość wystąpienia takiego oddziaływania podczas wydawania decyzji środowiskowych. Ewentualna rozbudowa tych przedsięwzięć na nowych rezerwach terenowych lub realizacja nowych przedsięwzięć nie powinna również oddziaływać transgranicznie. Ostateczne rozstrzygnięcie w tej sprawie będzie następować w stosownych procedurach służących wydaniu decyzji środowiskowych, gdzie oddziaływanie transgraniczne podlega ocenie.

7. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji dokumentu

W przypadku braku realizacji dokumentu Gmina nie będzie mogła realizować polityki przestrzennej w szczególności sporządzać miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wydawać decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania dla obszarów nie objętych mpzp, z wyjątkami określonymi w ustawie.

7.1. Ogólna ocena stanu

Rzeźba terenu i budowa geologiczna

Gmina Prudnik jest zróżnicowana krajobrazowo. Część południowa (Góry Opawskie) obejmuje urozmaity teren niewysokich gór zbudowanych ze starych utworów paleozoicznych, między innymi z szarogłazów, na których zalega warstwa osadów polodowcowych pochodzących z okresu zlodowacenia krakowskiego. Ten mezoregion jest stosunkowo dobrze zalesiony (Las Prudnicki) i wykorzystywany do celów rekreacyjno-turystycznych. Część północna i wschodnia poza nielicznymi niewielkimi wzniesieniami i dolinami rzeczny jest płaska i nieznacznie falista. Część południowa ma liczne kopulaste wzniesienia – 361 m n.p.m. Młyńska Góra – 449 m n.p.m. Długota. Od Moszczanki na zachodzie po wschodnią granicę gminy ciągnie się pas wzniesień o szerokości około 2,5 km. Część gminy w tym i miasto Prudnik położona na Płaskowyżu Głubczyckim to dość wysoko wzniesiona (250-300m n.p.m.) równina lessowa, wykorzystywana rolniczo, tu i ówdzie urozmaicona niewielkimi wzniesieniami, które porasta las. Mezoregion - Płaskowyż Głubczycki charakteryzują bardzo dobre warunki do rozwoju rolnictwa. Ciekawe ukształtowanie mają też wsie Rudziczka i Piorunkowice. Położone w dawnych dolinach rzecznych na ich stokach, gdzie różnice wysokości dochodzą, od 10 do miejscami nawet 30 m. Pozostałe wsie Szybowice, Niemysłowice, Czyżowice i część wsi Mieszkowice położone są na terenie płaskim i stosunkowo mało atrakcyjnym pod względem ukształtowania powierzchni [5] [6]. Pod względem typologii krajobrazu naturalnego Polski (Richling 1992) tereny gminy Prudnik zaliczane są do grupy krajobrazu wyżyn i gór niskich w odmianie lessowej-eolitycznej oraz gatunku wysoczyzn słabo rozciętych.

Obszar Gminy Prudnik to krajobraz mieszkaniowo-rolniczy z dobrze rozwiniętym systemem przyrodniczym i turystycznym. W strukturze użytkowania dominują użytki rolne – 75,6% powierzchni gminy, z czego 65,4% stanowią grunty orne. Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione stanowią 14,8% powierzchni gminy, tereny zabudowane i zurbanizowane – 8,6%

powierzchni gminy, tereny pod wodami – 0,6% powierzchni gminy, a tereny inne 0,2% powierzchni gminy.

Budowa geologiczna i surowce naturalne

Gmina Prudnik położona jest obrębie rozległych struktur tektonicznych Bloku Przedśudeckiego należącego do Struktury Śląsko-Morawskiej. Głębiej położone struktury geologiczne to pokrywy osadów dolnego karbonu wykształcone w słabo zmetamorfizowanej frakcji kulmu. Osady kulmu zalegające na głębokości od kilku do kilkunastu metrów zbudowane są z łupków, szarogłazów, iłowców i mułowców. Strytograficznie przynależą one do wizenu i reprezentują tzw. warstwy morawickie na wschodzie i hornbeneszowskie na zachodzie. Dolnokarbońskie podłoże geologiczne pocięte jest uskokami tektonicznymi, skały dodatkowo są silnie sfałdowane. W okolicy Prudnika przebiega strefa głębokich uskoków tektonicznych (na osi wschód – zachód), oddzielających Blok Przedśudecki od położonej na północy Monokliny Przedśudeckiej oraz częściowo położonej na niej Depresji Śląsko-Opolskiej. Pomiędzy dolnym karbonem i zlokalizowaną na powierzchni terenu pokrywą osadów kenozoicznych występuje luka litostratygraficzna. Nad stropową część kenozoiku składają się osady czwartorzędowe. Pod ich pokrywą występuje nieciągłą serią osadów trzeciorzędowych, które stratygraficznie i litologicznie dzielą się na osady mioceny i plioceny. Stropowa część profilu trzeciorzędu wykształcona jest jako warstwa iłów płomienistych facji miocenu lądowego. Głębiej występują iły piaszczyste z przewarstwieniami i soczewami piasków i żwirów. Te przewarstwienia mają podstawowe znaczenie hydrogeologiczne jako ośrodek występowania wód podziemnych. Ogólnie miąższość trzeciorzędu na tym obszarze jest mocno zróżnicowana i wynosi od 0 do kilkudziesięciu metrów. Gdzieś na osadach mioceny zalegają izolowane fragmenty pokryw plioceny piasków i żwirów serii Gozdniczy. Utwory czwartorzędowe na terenie gminy tworzą ciągłą pokrywę i charakteryzują się miąższością powyżej 4 metrów. W stropowej części profilu na znacznych obszarach wykształcone są jako gliniasto- pylaste pokrywy akumulacji lodowcowej, deluwialnej i eolitycznej. Pokrywy te powstały częściowo w okresie zlodowacenia Odry, a ostatecznie uformowały się w czasie zlodowaceń północnopolskich i w holocenie. Zasadniczą część profilu osadów czwartorzędowych to piaski i żwiry wysokiego zasypania zlodowacenia Odry. Są to nieregularnie warstwowane, zaglinione osady o zróżnicowanej litologii, z dużą domieszką rodzimego materiału skalnego.

Złoża występujące na terenie gminy Prudnik

Na terenie gminy Prudnik występują następujące złoża kopalin:

Na terenie gminy Prudnik występują następujące złoża kopalin:

a) Prudnik

- położenie Prudnik,
- kopalina: surowce ilaste ceramiki budowlanej
- złożo nieeksploatowane

b) Niemysłowice

- Położenie Niemysłowice,

- kopalina: surowce ilaste ceramiki budowlanej, piaski i żwiry
- złoża nieeksploatowane

c) **Dębowiec**

- położenie Dębowiec,
- kopalina: kamienie łamane i bloczne.
- złoża eksploatowane

Wody powierzchniowe

Gmina Prudnik położona jest w całości w dorzeczu Odry, przy czym większość obszaru gminy odwadniana jest przez Rzekę Prudnik i Złoty Potok. Ponadto do ważniejszych cieków na terenie gminy można zaliczyć: Potok Orzechówka, Potok Moszczaniecki, Potok Debowicki i Ścinawę. Prudnik jest lewobrzeżnym dopływem Osobłogi. Wypływa z Gór Opawskich (okolice Jarnońtówka i Pokrzywniej). Zasilany jest wodą z licznych niewielkich potoków oraz strumieni spływających ze wschodnich stoków Gór Opawskich. Zlewnia rzeki wynosi 65,5 km². W miejscowości Dytmarów wpływa na obszar Republiki Czeskiej. Jedynym jej znaczącym dopływem jest prawobrzeżny Złoty Potok. Innym lewobrzeżnym dopływem jest Potok Trzebiniecki. Długość rzeki po stronie polskiej wynosi ok. 14,0 km. Rzeka ma nieuregulowany przepływ, charakteryzujący się gwałtownymi wezbraniami powodziowymi. Rzeka Prudnik przepływa przez wieś Wierzbiec, Łąkę Prudnicką a następnie granicą wsi Niemysłowice i miasta Prudnika by już na terenie miasta połączyć się ze Złotym Potokiem.

Złoty Potok jest lewobrzeżnym dopływem Prudnika. Jego źródła znajdują się na terenie Republiki Czeskiej, pod Pričným Vrchlem (975 m n.p.m.) na wysokości 800 m. Z terenu Czech wpływa w rejonie miejscowości Jarnońtówek. Długość rzeki po stronie polskiej wynosi ok. 9,0 km. W rejonie Moszczanki znajduje się mała elektrownia wodna MEW Moszczanka. Złoty Potok jest największym ciekiem przepływającym przez gminę i zbiera właściwie wszystkie pozostałe górskie cieki ze wsi Dębowiec, Moszczanka i Łąka Prudnicka. Jest rzeką o charakterze nizinnym, chociaż w okresach silnych opadów i roztopów jej nurt jest bardzo szybki, a poziom i agresywność wód powoduje znaczne zniszczenia. Miejscami cieki dopływające do Złotego Potoku tworzą na południe od wsi Moszczanka i Łąka Prudnicka bagniste bogate we florę i faunę rozlewiska.

Wody podziemne

Teren gminy należy Przedsudeckiego Regionu Hydrogeologicznego na granicy Podregionu Kędzierzyńsko– Kozielskiego i Głuchotańskiego. Występują tu trzy poziomy wodonośne – w czwartorzędzie, w trzeciorzędzie i w dolnym karbonie. Utwory wodonośne występują na całym obszarze w piaskach i żwirach na głębokościach poniżej 3,0 m. Ich miąższość waha się od kilku do nawet 25 m. Wydajności są różne w zależności od położenia, w osadach lodowcowych niewielkie od 1 do 5 m³/g. Wydajne są wody osadów budujących tarasy rzeczne, przy czym stany wód są silnie uzależnione od stanu wód rzecznych. W obrębie piętra czwartorzędowego wyróżnia się dwa poziomy wodonośne. Poziom górny, związany z przewarstwieniami żwirów w obrębie glin zwałowych i poziom dolny, w osadach żwirowo-piaszczystych tzw. „białych żwirach kwarcowych”, zalegających w spągu utworów

czwartorzędowych. W poziomie górnym, o miąższości od 1,5 do 8,0 m, założone są liczne studnie wiejskie o niewielkich wydajnościach. Zwierciadło wody, o charakterze zawieszonym, może być swobodne lub napięte przez warstwy glin zwałowych. Znacznie większe znaczenie użytkowe posiada poziom dolny. Głębokość ustabilizowanego zwierciadła wody kształtuje się w granicach od 5,0 do 11,0 m. Zasilanie piętra czwartorzędowego odbywa się z powierzchni terenu przez makroporowate lessy i odsłonięcia piasków, co powoduje dużą jego wrażliwość na zanieczyszczenia, szczególnie bakteriologiczne. Na podstawie szczegółowych badań ustalono, że piętro czwartorzędowe w zlewni Białej jest dodatkowo zasilane przelewem z bardzo zasobnej zlewni rzeki Prudnik, zaś intensywny odpływ podziemny następuje strukturą erozyjną pra-Białej. Okoliczności te tłumaczą tak wysokie wydajności występujących tu ujęć wód podziemnych. Wody trzeciorzędowego piętra, we fragmencie należące do przedsudeckiego regionu hydrogeologicznego, związane są z przewarstwieniami piasków drobnoziarnistych i pylastych wśród iłów. Występuje ono na głębokości od kilkunastu do około 100 m. Głębokość ustabilizowanego zwierciadła wody kształtuje się w granicach od kilkunastu do około 96 m. Drugorzędne znaczenie ma na tym terenie karbońskie piętro wód podziemnych. Pojedyncze studnie nawiercają wody tego piętra na głębokości 6,0-14,5 m. Posiadają one niewielką wydajność rzędu kilku m³ /h, przy depresji około 4 m. [20]. Gmina Prudnik leży poza granicami występowania Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. Najbliższy zbiornik GZWP o nr 338 Subzbiornik Paczków – Niemodlin zlokalizowany jest na północ od granicy gminy.

Warunki klimatyczne.

Klimat gminy wynika z położenia geograficznego, rozmieszczenia wód, charakteru rzeźby terenu, bonitacji glebowej, charakteru szaty roślinnej. Istotny wpływ na klimat Gminy Prudnik ma także sąsiedztwo Gór Opawskich, których oddziaływanie uwidacznia się w warunkach termicznych i opadach atmosferycznych. Średnia temperatura roczna wynosi +8 stopni Celsjusza. Średnia temperatura dla okresu wegetacji wynosi +14,2 st. Celsjusza, a okres ten trwa około 218 dni (w rejonie Gór Opawskich o 6 dni krótszy). W okresie zimowym, dni z temperaturami poniżej 0 st. Celsjusza jest średnio około 30. W ciągu roku występuje 115 dni z przymrozkami (od października do maja). Występowanie pokryw śnieżnej od grudnia do kwietnia. Duże zróżnicowanie dotyczy termicznych pór roku. Zima kończy się w regionie z końcem lutego, natomiast początek wiosny przypada na 1 kwietnia. Rozpoczęcie i zakończenie lata nie przebiega równomiernie na całym obszarze gminy. Duże zróżnicowanie wykazują również średnie roczne wielkości opadów atmosferycznych – w okolicach Prudnika wynoszą 640 mm., na terenie Gór Opawskich ok. 700 mm, na terenach przylegających do Gór –675 mm, natomiast w mieście Prudnik ok. 625 mm. W gminie Prudnik dominują wiatry zachodnie, wiejące z tego kierunku przez większą część roku. Jedynie w lutym przeważają wiatry z kierunku południowo-wschodniego, a w kwietniu północno- zachodnie. Najsilniejsze wiatry mają kierunek południowy. Najmniej wietrznym miesiącem jest sierpień. Większość terenów jest dobrze nasłoneczniona. Również przewietrzanie terenów jest dobre nie są one narażone na występowanie mgieł, zastoisk mrozowych i przymrozków. Gorsze warunki występują w dolinach rzek, ale doliny są w większości płytkie, więc ich przewietrzanie jest stosunkowo lepsze. Średnia wilgotność względna powietrza atmosferycznego wynosi w przekroju rocznym 78%.

Gleby

Zdecydowana większość gleb zalegających na terenie gminy Prudnik wytworzona została z utworów lessowatych, pozostała ze żwirów, piasków, a szczególnie z glin pochodzenia lodowcowego oraz z utworów aluwialnych wyścielających doliny rzeczne. Dominują żyzne gleby pszenno-buraczane. Gleby brunatne wytworzone z utworów deluwialnych (pyłów, iłów) osadzonych u podnóża zboczy w dolinach oraz z glin odślanających się na zboczach o większych spadkach, to grunty o klasach od III do VI-tej i różnych kompleksach rolniczej przydatności. Na użytkach zielonych 56% stanowią gleby brunatne. Mady zajmujące doliny rzek zbudowane są z utworów: iłów, pyłów, glin ciężkich i średnich, a użytkowane przede wszystkim jako łąki i pastwiska klasy II-IV. Udział gruntów w klasie I-IV stanowi 97,8% i w klasie I-III 83,0%. Najżyźniejsze gleby II i III klasy i czarnoziemy występują we wsiach Rudziczka, Mieszkowice, Szybowice, Łąka Prudnicka, Czyżowice. Za wyjątkiem Dębowca, w pozostałych wsiach przeważają pseudobielicowe gleby III klasy, rzadziej IV. Zajmują one w Mieszkowicach 96%, Wierzbcu 94% i w Szybowicach powyżej 80% użytków orných. W południowej części gminy atuty rolnicze w postaci dobrych gleb sąsiadują z atutami rekreacyjno- turystycznymi, co wskazuje na potrzebę wyboru funkcji wiodącej, ewentualnie równego traktowania wszystkich funkcji w preferowanym sposobie zagospodarowania.

Stan środowiska

Na terenie planu nie prowadzi się stałych, a także okresowych, ale powtarzalnych, badań stanu środowiska.

Wyniki badań klasyfikacyjnych stanu powietrza atmosferycznego na terenie planu za rok 2020 przedstawiono poniżej. Teren planu został tu zakwalifikowany do strefy opolskiej.

Tabela 7.30. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu PM_{2,5}) [źródło: GIOŚ]

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2.5}
1	miasto Opole	PL1601	A	A	A	A	A ¹⁾	A	A	A	A	A	C	A1
2	strefa opolska	PL1602	A	A	A	A	A ¹⁾	C	A	A	A	A	C	C1 ²⁾

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2

²⁾ Dla pyłu PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I fazy, strefa opolska uzyskała klasę A

Tabela 2.1. Kryteria klasyfikacji stref ze względu na ochronę zdrowia ludzi w zakresie: SO₂, NO₂, CO, C₆H₆, PM₁₀, PM_{2,5}, Pb, As, Cd, Ni, BaP, O₃

Zanieczyszczenie	Normowany poziom	Czas uśredniania	Klasa A	Klasa C
dwutlenek siarki	dopuszczalny	1-godz.	nie więcej niż 24 stężenia 1-godz. S1 > 350 µg/m ³	więcej niż 24 stężenia 1-godz. S1 > 350 µg/m ³
dwutlenek siarki	dopuszczalny	24-godz.	nie więcej niż 3 stężenia 24-godz. S24 > 125 µg/m ³	więcej niż 3 stężenia 24-godz. S24 > 125 µg/m ³
dwutlenek azotu	dopuszczalny	1-godz.	nie więcej niż 18 stężeń 1-godz. S1 > 200 µg/m ³	więcej niż 18 stężeń 1-godz. S1 > 200 µg/m ³
dwutlenek azotu	dopuszczalny	rok	Sa ≤ 40 µg/m ³	Sa > 40 µg/m ³
tlenek węgla	dopuszczalny	8-godz.	S8max ≤ 10 mg/m ³	S8max > 10 mg/m ³
benzen	dopuszczalny	rok	Sa ≤ 5 µg/m ³	Sa > 5 µg/m ³
pył zawieszony PM ₁₀	dopuszczalny	24-godz.	nie więcej niż 35 stężeń 24-godz. S24 > 50 µg/m ³	więcej niż 35 stężeń 24-godz. S24 > 50 µg/m ³
pył zawieszony PM ₁₀	dopuszczalny	rok	Sa ≤ 40 µg/m ³	Sa > 40 µg/m ³
pył zawieszony PM _{2,5}	dopuszczalny	rok	Sa ≤ 25 µg/m ³	Sa > 25 µg/m ³
ołów	dopuszczalny	rok	Sa ≤ 0.5 µg/m ³	Sa > 0.5 µg/m ³
arsen	docelowy	rok	Sa ≤ 6 ng/m ³	Sa > 6 ng/m ³
kadm	docelowy	rok	Sa ≤ 5 ng/m ³	Sa > 5 ng/m ³
nikiel	docelowy	rok	Sa ≤ 20 ng/m ³	Sa > 20 ng/m ³
benzo(a)piren	docelowy	rok	Sa ≤ 1 ng/m ³	Sa > 1 ng/m ³
ozon	docelowy	8-godz.	nie więcej niż 25 dni ze stężeniem S8max_d > 120 µg/m ³ (średnio dla ostatnich 3 lat)	więcej niż 25 dni ze stężeniem S8max_d > 120 µg/m ³ (średnio dla ostatnich 3 lat)

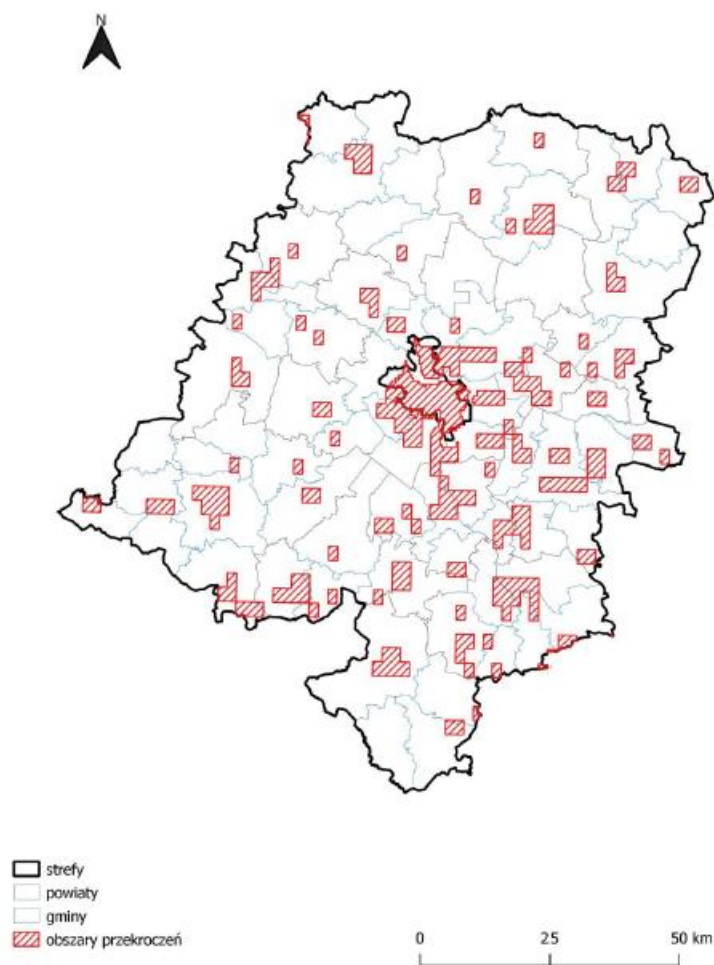
Objaśnienia do tabeli:

Sa- stężenie średnie roczne

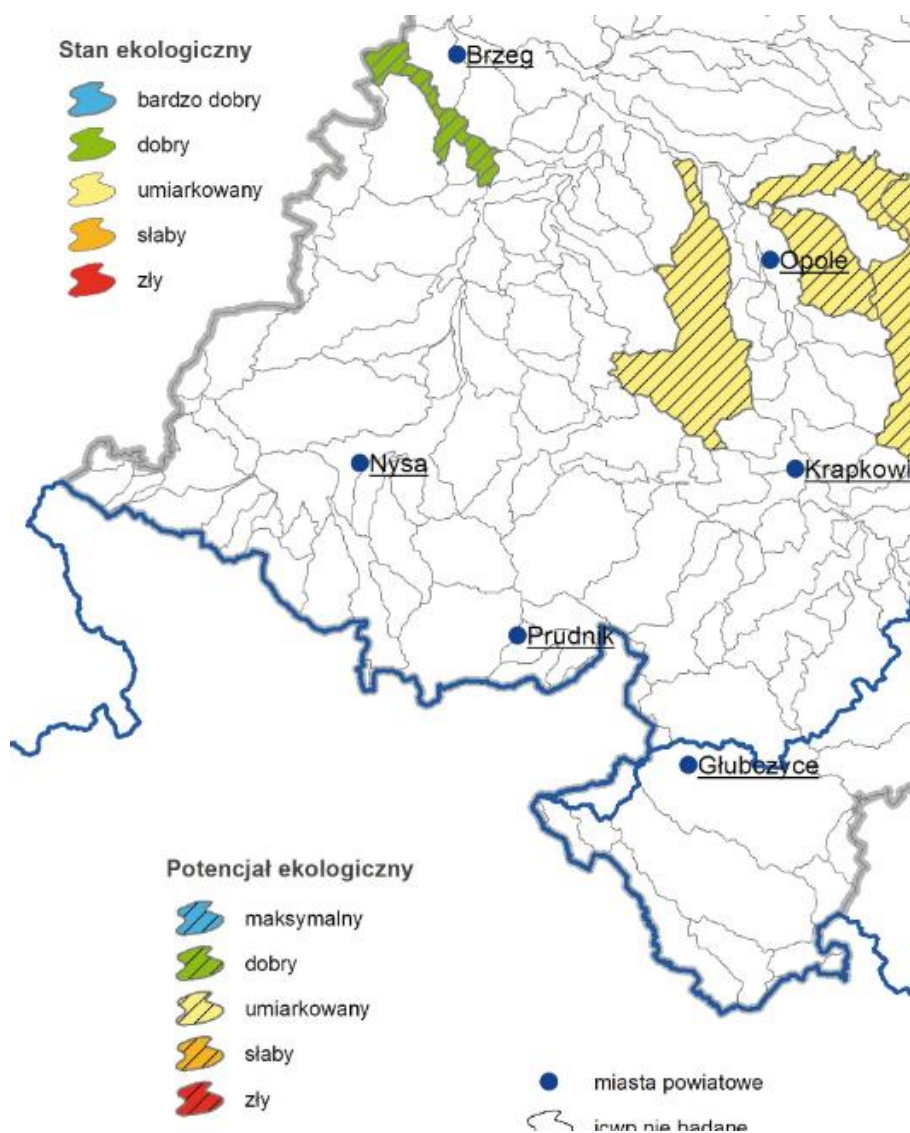
S1 – stężenie 1-godzinne

S24 – stężenie średnie dobowe

Zgodnie z badaniem na terenie strefy opolskiej nastąpiły przekroczenia w zakresie pyłu zawieszonego oraz benzo(a)pirenu.

Na terenie planu nie występują cieki, które od 2016 r. podlegały badaniom jakości wód. Wyniki oceny stanu JCWP z 2016 r., z raportu za rok 2017 przedstawiono poniżej (Źródło: WIOŚ Opole).

Badane w rejonie gminy JCWP mają stan umiarkowany.

Na terenach zabudowy mieszkaniowej i usługowej z terenu planu ogólnego prowadzi się planową zorganizowaną gospodarkę odpadami komunalnymi. Są one selektywnie zbierane i odbierane przez firmę komunalną, a następnie deponowane na składowisku odpadów zlokalizowanym w mieście Prudnik przy granicy z gminą Lubrza. Gospodarkę odpadami produkcyjnymi i usługowymi regulują stosowne zezwolenia. Podczas prac inwentaryzacyjnych nie stwierdzono występowanie nielegalnych składowisk odpadów.

W opracowaniu sporządzonym przez WIOŚ Opole pn. Ocena stanu akustycznego środowiska woj. opolskiego w roku 2020 stwierdzono na podstawie badania krótkookresowego w mieście Prudnik, iż zagrożenie hałasem na terenie Gminy Prudnik dotyczy ok. 560 osób w dzień i 177 w nocy w mieście. Wynika ona z przekroczenia dopuszczalnych norm wskutek hałasu komunikacyjnego od strony dróg oraz komunikacji kolejowej.

Na terenie planu ogólnego nie występują źródła promieniowania niejonizującego, mające znaczący negatywny wpływ na środowisko i zdrowie ludności. Występujące źródła w postaci stacji linii wysokich napięć i GPZ nie są źródłami ponadnormatywnych zagrożeń. Nie

stanowi ono obecnie zagrożenia dla terenów zabudowy przeznaczonej na pobyt stały i czasowy ludzi.

Stan walorów florystycznych, szaty roślinnej siedlisk przyrodniczych chronionych oraz fauny przedstawiony został w następnych rozdziałach prognozy dotyczących tych elementów

Wykaz form ochrony przyrody oraz gatunków roślin, grzybów i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych i typów krajobrazu naturalnego oraz form przyrody nieożywionej.

Na terenie planu ogólnego występują następujące formy ochrony przyrody:

- a) 10 pomników przyrody,
- b) Chronione gatunki roślin i zwierząt oraz ich siedliska,
- c) Rezerwat Przyrody Dębniak,
- d) Park Krajobrazowy Góry Opawskie,
- e) Obszar Natura 2000 SOO Góry Opawskie.

Wśród obszarów gminy 28% to obszary prawnie chronione, objęte różnymi formami ochrony przyrody, które posiadają ustalone zasady użytkowania oraz plany ochrony. Sprawowanie kontroli nad tymi obszarami leży po stronie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Rady Miejskiej.

Na poniższej rycinie przedstawiono wymienione wyżej formy ochrony. Ich dokładne lokalizacje przedstawia prezentacja graficzna do uzasadnienia.

Tabela 1 Pomniki przyrody – drzewa

Nazwa	Gatunek
Franciszek	Klon pospolity (Klon zwyczajny) - <i>Acer platanoides</i>
	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>
Wanda	Sosna czarna - <i>Pinus nigra</i>
	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>
Grzegorz	Dąb czerwony - <i>Quercus rubra</i>
	Daglezja zielona (Jedlica Douglasa) - <i>Pseudotsuga menziesii</i>
Kazimierz	Dąb czerwony - <i>Quercus rubra</i>
Jan	Klon jawor (Jawor) - <i>Acer pseudoplatanus</i>
Samuel	Platan klonolistny - <i>Platanus xacerifolia</i> (<i>Platanus xhispanica</i>)
Karol	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>

Tabela 2 siedliska przyrodnicze

Kod obszaru	Kod	Nazwa łacińska	Nazwa polska
PLH16000 7	9170	Galio-Carpinetum	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny
PLH16000 7	9190	Molinio arundinaceae-Quercetum roboris, Luzulo luzuloidis-Quercetum petraeae,	Kwaśne dąbrowy
PLH16000 7	9190	Molinio arundinaceae-Quercetum roboris, Luzulo luzuloidis-Quercetum petraeae,	Kwaśne dąbrowy

PLH16000 7	91E0	Carici remotae-Fraxinetum	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe
---------------	------	---------------------------	--

Tabela 3 Stanowiska roślin

Asplenium trichomanes	Zanokcica skalna
Dactylorhiza majalis	Kukułka (Storczyk) szerokolistna
Digitalis grandiflora	Naparstnica zwyczajna
Cephalanthera longifolia	Byławnik mieczolistny
Carlina acaulis	Dziewięsił bezłodygowy
Galium odoratum	Przytulia (Marzanka) wonna
Primula elatior	Pierwiosnek (Pierwiosnka) wyniosły
Geranium phaeum	Bodiszek żałobny
Lathraea squamaria	Łuskiewnik różowy
Platanthera bifolia	Podkolan biały
Polypodium vulgare	Paprotka zwyczajna
Vinca minor	Barwinek pospolity
Gladiolus imbricatus	Mieczyk dachówkowy
Epipactis helleborine	Kruszczyk szerokolistny
Hepatica nobilis	Przylaszczka pospolita (Przelaszczka trojanek)
Centaurium erythraea	Centuria pospolita (C. zwyczajna)
Vinca minor	Barwinek pospolity
Daphne mezereum	Wawrzynek wilczełyko
Leucojum vernum	Śnieżyca wiosenna
Primula elatior	Pierwiosnek (Pierwiosnka) wyniosły
Polypodium vulgare	Paprotka zwyczajna
Monotropa hypopitys s. s.	Korzeniówka pospolita
Digitalis grandiflora	Naparstnica zwyczajna
Hepatica nobilis	Przylaszczka pospolita

Tabela 4 stanowiska motyli

kodobsz	gat	nazwa_łac	nazwa_pol	kod_n2000
PLH160007	1322	Maculinea nausithous	Modraszek nausitous	6179
PLH160007	1324	Maculinea teleius	Modraszek telejus	6177

Tabela 5 stanowiska owadów

Libellula depressa	Ważka płaskobrzucha
Maculinea teleius	Modraszek telejus
Maculinea nausithous	Modraszek nausitous
Aglia tau	Lotnica zyska
Protaetia aeruginosa	Kwietnica okazała

Tabela 6 stanowiska płazów

Bombina variegata	Kumak górski
Rana temporaria complex	Kompleks żab zielonych
Triturus vulgaris	Traszka zwyczajna
Triturus cristatus	Traszka grzebieniasta
Bufo bufo	Ropucha szara

Rana ridibunda	Żaba trawna
Triturus alpestris	Traszka alpejska

Tabela 7 Stanowiska ptaków

Cinclus cinclus	Pluszcz (zwyczajny)
Asio otus	Uszatka (zwyczajna)
Grus grus	Żuraw (zwyczajny)
Acrocephalus arundinaceus	Trzciniak (zwyczajny)
Motacilla alba	Pliszka siwa
Dryocopus martius	Dzięcioł, czarny
Strix aluco	Puszczyk (zwyczajny)
Dendrocopos medius	Dzięcioł, średni
Columba oenas	Siniak
Picus canus	Dzięcioł zielonosiwy
Ficedula albicollis	Mucholówka białoszyja
Locustella fluviatilis	Strumieniówka
Alcedo atthis	Zimorodek (zwyczajny)
Phoenicurus ochruros	Kopciuszek (zwyczajny)
Bubo bubo	Puchacz (zwyczajny)
Hirundo rustica	Dymówka
Cinclus cinclus	Pluszcz (zwyczajny)
Lanius collurio	Gąsiorek
Bubo bubo	Puchacz (zwyczajny)
Lanius collurio	Gąsiorek
Garrulus glandarius	Sójka (zwyczajna)
Ciconia ciconia	Bocian biały
Picus viridis	Dzięcioł zielony
Streptopelia turtur	Turkawka (zwyczajna)
Ciconia nigra	Bocian czarny
Gallinula chloropus	Kokoszka (zwyczajna)
Lanius collurio	Gąsiorek
Gallinula chloropus	Kokoszka (zwyczajna)
Buteo buteo	Myszołów (zwyczajny)
Pyrrhula pyrrhula	Gil (zwyczajny)
Fringilla coelebs	Zięba (zwyczajna)
Emberiza citrinella	Trznadel (zwyczajny)
Buteo buteo	Myszołów (zwyczajny)
Milvus milvus	Kania ruda
Pica pica	Sroka (zwyczajna)
Bubo bubo	Puchacz (zwyczajny)
Scolopax rusticola	Słonka (zwyczajna)
Picus canus	Dzięcioł zielonosiwy
Motacilla alba	Pliszka siwa
Lanius collurio	Gąsiorek

Tabela 8 Stanowiska ssaków

Glis glis	Popielica	
Castor fiber	Bóbr europejski (euroazjatycki)	
Lutra lutra	Wydra	
Mustela nivalis	Łasica łąska	

Tabela 9 Stanowiska grzybów

Sparassis crispa	Siedzuń, sosnowy
Sparassis brevipes	Siedzuń dębowy
Strobilomyces strobilaceus	Szyszkowiec Łuskowaty

Tabela 10 Stanowiska minoryby

Barbatula barbatula	Śliz
Lampetra planeri	Minóg strumieniowy
Phoxinus phoxinus	Strzebla potokowa

Tabela 11 Stanowiska gadów

Natrix natrix	Zaskroniec zwyczajny
Anguis fragilis	Padalec zwyczajny
Vipera berus	Żmija zygzakowata
Coronella austriaca	Gniewosz plamisty

Wymienione siedliska i stanowiska zwierząt i roślin zlokalizowane są w większości w strefach otwartych w południowej części gminy, gdzie obowiązują także inne formy ochrony przyrody. Pojedyncze pomniki przyrody oraz stanowiska ptaków znajdują się także w strefach zieleni i rekreacji. Obiekty te i stanowiska podlegają ochronie, a szczegółowe zagospodarowanie ich otoczenia winno wynikać z ustaleń mpzp. Na pozostałej części gminy stanowiska roślin i zwierząt usytuowane są punktowo na terenach otwartych w tym w sąsiedztwie terenów mieszkaniowych.

Obszar Natura 2000 „Góry Opawskie” PLH160007 został utworzony na podstawie Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 5 lipca 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Góry Opawskie (PLH1600070). Położony na terenie województwa opolskiego w gminach: Głubczyce, Głuchołazy, Lubrza i Prudnik. Obszar obejmuje najdalej na wschód wysuniętą część Sudetów zapadając się w obniżenie Bramy Morawskiej. W krajobrazie dominuje najwyższy szczyt pasma – Biskupia Kopa o wysokości 889 m n.p.m. Skały tworzą lokalnie strome zespoły i urwiska, a masywy są poprzecinane głębokimi dolinami rzecznyymi. Od południa obszar graniczy z Republiką Czeską i sąsiaduje z obszarami sieci Natura 2000 – Jeseniky oraz Złate Hory – Černé Jezero. Obszar ostoi pokrywają głównie lasy – przede wszystkim buczyny, świerczyny i kwaśne dąbrowy, w mniejszym stopniu trwałe użytki zielone. Obszar pełni ważną funkcję turystyczną w regionie. Wyraźnie w ostatnich latach wzrasta gospodarcze i turystyczne zagospodarowanie terenu. Siedliska leśne stanowią pod względem powierzchni najliczniej reprezentowane zbiorowiska na terenie tego obszaru Natura 2000. Wśród nich dominują kwaśne dąbrowy, przede wszystkim w podtypie podgórskiej dąbrowy acydofilnej. Drugim zbiorowiskiem zaliczanym do kwaśnych dąbrów jest wilgotna dąbrowa acydofilna. Siedlisko jest stosunkowo dobrze zachowane i stanowi spory procentowy udział tego zbiorowiska na terenie Polski. Nieco mniejszą powierzchnię w

obszarze zajmują kwaśne buczyny. Zbudowane głównie z buka zwyczajnego z niewielkimi domieszkami jodły pospolitej, świerka oraz jawora. Lasy te znajdują się w stosunkowo dobrej kondycji, w niektórych płatach osiągając najwyższe oceny stanu zachowania. W niżej położonych częściach obszaru przeważają drzewostany grądowe. W obszarze tym występują siedliska przyrodnicze wymienione w tabeli 2. Wśród gatunków chronionych występuje widłoząb zielony kumak górski, minóg strumieniowy, modraszek nausitous, modraszek telejus nocek duży, nocek orzęsiony, podkowiec mały

Ustalenia planu ogólnego przewidują w tym obszarze w większości strefy otwarte, a strefy związane z zabudową głównie mieszkaniową obejmują tereny zabudowane wskazane w mpzp pod zabudowę oraz obszary uzupełnienia zabudowy wyznaczone zgodnie z przepisami o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w tym obszary z istniejącą zabudową. Obszar Natura 2000 obejmuje strefy otwarte o symbolach 32SO, 19SO oraz 23SO. Ponadto teren Natura 2000 obejmuje tereny zieleni i rekreacji - 47SN i 37SN oraz tereny mieszkaniowe i usługowe już częściowo zagospodarowane tj. tereny 102SJ, 54SJ, 63SZ, 53SJ, 16SU oraz 51SW i powiązany z nim teren 63SU – teren klasztoru Franciszkanów. Nie wyznaczono strefy usługowej dla terenu oznaczonego w obowiązującym mpzp jako A103UT- ze względu na położenie na obszarze Natura 2000 Góry Opawskie, w strefie Parku Krajobrazowego oraz ze względu na występowanie siedlisk przyrodniczych. Na terenie tym wyznaczono strefę 42SO z zakazem zabudowy. Dla obszaru obowiązuje plan zadań ochronnych z dnia 6 lipca 2022 r. w którym wskazano w załączniku nr 4 cele działań ochronnych. Wyznaczone cele działań ochronnych nie kolidują ze strefami otwartymi (SO) związanymi głównie z terenami leśnymi. W odniesieniu do terenów zagospodarowanych w szczególności zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej nie występują zagrożenia. Dla stref które obejmują użytki leśne tj. 54SJ, 16SU, 36SN, 63SU, 51SW – w profilu dodatkowym strefy ujęto profil funkcjonalny terenu lasów który pozwala zachować istniejący użytek leśny, co nie koliduje z działaniami zadań ochronnych obszaru Natura 2000.

Park Krajobrazowy Góry Opawskie - zajmuje powierzchnię 4.903 ha, zaś jego otulina 5.033 ha . Park wraz z otuliną położony jest w granicach powiatu prudnickiego na terenie gmin: Prudnik i Lubrza oraz powiatu nyskiego na terenie gminy Głuchołazy. Na terenie gminy Prudnik Park zajmuje powierzchnię ok. 1465 ha, a jego otulina ok. 1980 ha.

Wielkim bogactwem Parku są zwarte kompleksy leśne, stanowiące około 75 % jego powierzchni. Na terenie Parku Krajobrazowego „Góry Opawskie” wyróżnia się dwa piętra roślinności - piętro pogórza i regla dolnego. Stwierdzono tu występowanie ponad 500 gatunków roślin naczyniowych, wśród których aż 33 podlega ochronie prawnej. Są to m.in. lilia złotogłów, wawrynek wilczełyko, pokrzyk wilcza-jagoda, zaraza żółta, podrzeń żebrowiec, reintrodukowana w 1992 r. paproć – pióropusznik strusi czy też rzadko spotykane gatunki storczyków: kruszczyk połabski, storczyk męski czy buławnik mieczolistny. Ponadto kolejne 40 gatunków roślin uznać można za rzadkie, m.in. jaskier platanolistny, zanokcica północna, tojeść gajowa czy kokorycz wątła.

Na terenie Parku występują chronione siedliska przyrodnicze, takie jak: ziołorośla górskie i nadrzeczne, niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie, ściany skalne, kwaśne buczyny, grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny, lasy klonowo-lipowe, kwaśne dąbrowy i łęgi. Wśród ekosystemów leśnych najcenniejsze są położone w dolinach rzecznych i

na terenach źródliskowych olsy i łęgi jesionowo-olszowe, podgórskie łęgi jesionowe, grądy, kwaśne buczyny górskie, żyzne buczyny niżowe i sudeckie, lasy klonowo-lipowe, podgórskie acydofilne lasy dębowe i wilgotne dąbrowy, dolnoreglowe bory jodłowo-świerkowe, górnoreglowe świerczyny i łęgi wierzbowe. Wśród ekosystemów wodnych najbardziej wartościowe przyrodniczo są zespoły jaskrów wodnych. Lądowe ekosystemy nieleśne tworzą m.in. zbiorowiska naskalne - zespoły zanokcicy skalnej, murowej i północnej, zbiorowiska zaroślowe, zbiorowiska łąkowe i ziołorośla górskie. Najcenniejszymi pod względem florystycznym obszarami Parku są: dolina Sarniego Potoku i jego dopływów, kamieniołom „Dewon”, szczyt Biskupiej Kopy, grzbiet Olszaka, tereny rezerwatów przyrody i dolina Bystrego Potoku.

Plan Ochrony Parku Krajobrazowego „Góry Opawskie” uchwalony został uchwałą nr XLII/492/2014 sejmiku województwa opolskiego z dnia 3 czerwca 2014 r., w której szczegółowo wskazano obszary realizacji działań ochronnych zwane strefami:

1) A – strefy istniejących obszarów objętych ochroną prawną oraz innych obszarów lub obiektów o najwyższych

wartościach przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych:

a) AR – istniejące rezerваты przyrody,

b) AP - istniejące pomniki przyrody,

c) APP – inne obszary o najwyższych wartościach przyrodniczo-krajobrazowych, zasługujące na objęcie

dotatkową formą ochrony przyrody,

d) AK – istniejące strefy ochrony kulturowej:

- AKZ – obiekty wpisane do rejestru lub ewidencji zabytków,

- AKB – planistyczna strefa „B” ochrony konserwatorskiej,

- AKE – planistyczna strefa „E” ochrony ekspozycji,

- AKK – planistyczna strefa „K” ochrony krajobrazu kulturowego,

- AKOW – planistyczna strefa „OW” obserwacji archeologicznej,

- AKW - planistyczna strefa „W” ochrony archeologicznej,

e) APK – inne obiekty lub obszary o najwyższych wartościach kulturowych, zasługujące na objęcie dotatkową formą ochrony:

- APKZ – obiekty proponowane do wpisu do rejestru zabytków,

- APKB – proponowana planistyczna strefa „B” ochrony konserwatorskiej,

APKE – proponowana planistyczna strefa „E” ochrony ekspozycji,

- APKOW – proponowana planistyczna strefa „OW” obserwacji archeologicznej;

2) B – pozostałe strefy działań ochronnych:

a) BS – strefy utrzymania istniejącego sposobu użytkowania terenu w celu:

- BSI – zachowania tradycyjnego krajobrazu rolniczego i innych terenów otwartych,

- BSII - zachowania krajobrazu leśnego,

- BSIII – zachowania wód, obszarów podmokłych i stref źródliskowych,

b) BK — strefy zmiany istniejącego stanu środowiska przyrodniczego lub kulturowego poprzez wywołanie

ukierunkowanych procesów:

- BKI – strefy przeciwdziałania zmniejszaniu i fragmentacji terenów otwartych, w tym łąkowych, torfowiskowych i murawowych, w wyniku samoistnej sukcesji lasu lub celowego zalesiania,
- BKII – strefy modyfikacji gospodarki leśnej,
- BKIII – strefy dopuszczalnego zainwestowania - obszary zainwestowane lub wskazane do zainwestowania, w tym:
 - BKIIIA – obszary wskazane do zainwestowania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, zalecane do zmiany ustaleń,
 - BKIIIB – obszary dopuszczalnego zainwestowania w przypadku utraty wartości przyrodniczych,
 - BKIV – obszary lub obiekty zdegradowane, wymagające przekształceń funkcjonalno-przestrzennych istniejącego użytkowania,
 - BKV – strefy utrzymania lokalnych szlaków migracji zwierząt,
 - BKVI – strefa ochrony ekspozycji na obszar Parku.

Strefy te zostały oznaczone na mapie, co pozwala ocenić czy zasadność przyjętych rozwiązań planistycznych określonych w planie ogólnym.

Ponadto plan ochrony ustala następujące ustalenia do nowych studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, obowiązujące na terenie całego Parku, które analogicznie zostały uwzględnione w planie ogólnym:

1) zainwestowanie wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, należy lokalizować wyłącznie w granicach stref dopuszczalnego zainwestowania – BKIII, wyznaczonych w planie ochrony, a także w granicach miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obowiązujących w dniu wejścia w życie uchwały lub w obszarach wyznaczonych w obowiązujących w dniu wejścia w życie uchwały studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz zgodnie z określonym w nich przeznaczeniem, dla których sporządzono miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, o ile lokalizacja nie jest sprzeczna z przepisami odrębnymi oraz z zastrzeżeniem zapisów

2) nie dopuszcza się do rozwoju innych układów urbanistycznych, niż wynikających z ust. 1, niepowiązanych przestrzennie z historycznie ukształtowanymi układami wsi i niedowiązujących do nich pod względem funkcjonalnym i strukturalnym, w szczególności w zakresie funkcji terenu, wielkości działek, udziału terenów biologicznie czynnych, kubatury i architektury budynków mieszkalnych, usługowych, produkcyjnych i gospodarczych, ogrodzeń i innych elementów zagospodarowania;

3) przy realizacji nowego zainwestowania należy dążyć do nierozpraszania zabudowy. W pierwszej kolejności należy uzupełniać istniejące zagospodarowanie w lukach między zabudową;

4) przy kwalifikowaniu gruntów rolnych i leśnych do zmiany użytkowania należy dążyć do zachowania w możliwie największym stopniu różnorodności biologicznej i krajobrazowej Parku, w tym poprzez wyłączenie z zainwestowania terenów najcenniejszych przyrodniczo oraz ciągów ekologicznych zasilających lokalny system przyrodniczy;

5) zaleca się wyłączenie z zabudowy obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi;

6) nie dopuszcza się zabudowy terenów wyznaczonych jako wyłączone z zabudowy w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin obowiązujących w dniu wejścia w życie uchwały;

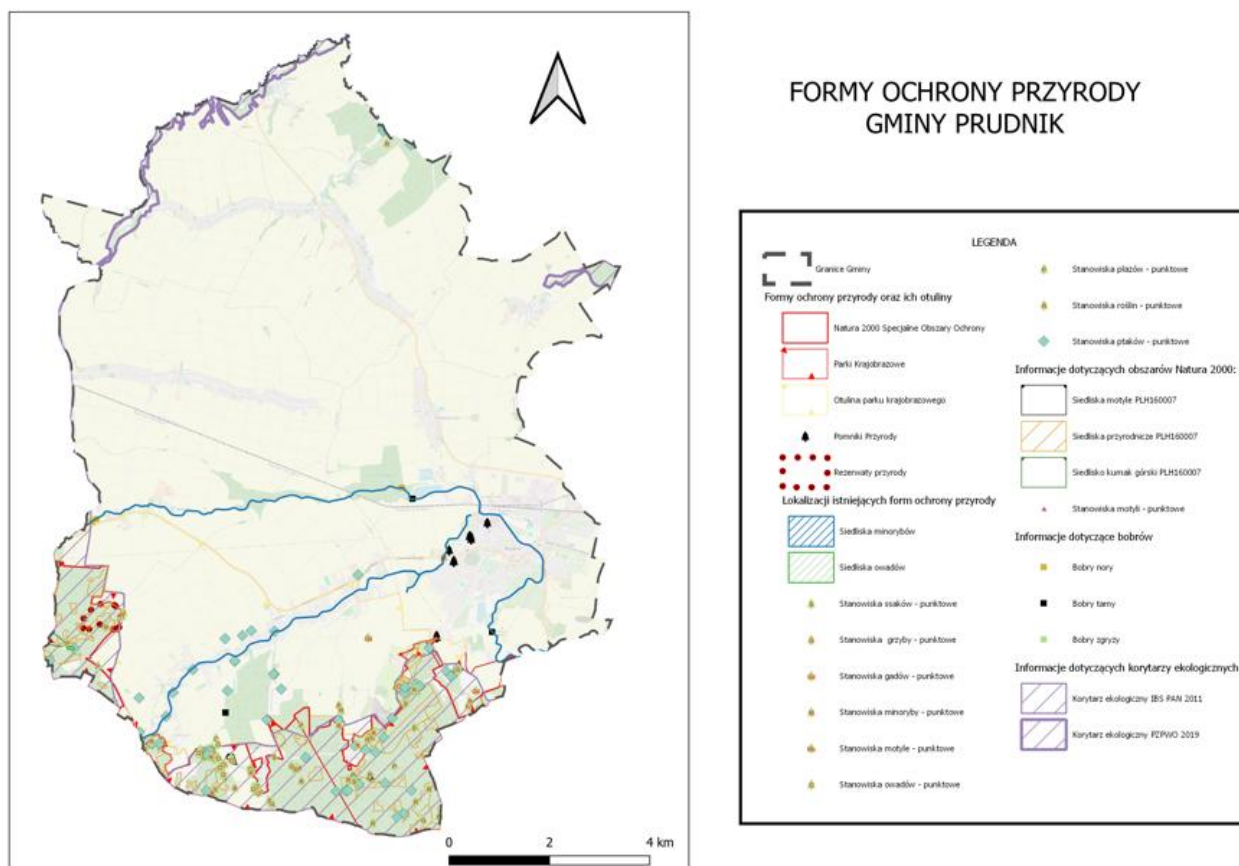
W obrębie parku dominuje strefa otwarta, a także częściowo występują strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną i zagrodową we wsi Dębowiec oraz przysiółku Wieszczyzna. W miejscowości Wieszczyzna uwzględniono tereny faktycznie zabudowane nie uwzględnione w obowiązującym studium oraz tereny wskazane w studium pod zabudowę. W obrębie Dębowiec uwzględniono strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną i zagrodową zgodnie ze studium oraz nie wyznaczono nowych terenów pod zabudowę. Analiza stref planistycznych wskazuje, iż zaproponowane rozwiązania nie naruszają ustaleń planu ochrony. Dodatkowo wyznaczono strefy otwarte bez profili dodatkowych przyjęte w warunkach uzgodnienia RDOŚ przeznaczone wcześniej w planach miejscowych pod zabudowę tj. strefy 41SO, 42SO, 43SO, znajdujące się w granicach stref ochrony parku BSII, BKVI oraz BSI. Dla terenów przeznaczonych pod nową zabudowę w strefie 60SW wydzielono teren znajdujący się na obszarze BSI i wprowadzono dla niego strefę otwartą 44SO bez profili dodatkowych. Tak przyjęte rozwiązania nie naruszają ustaleń zawartych w Planie Ochrony Parku Krajobrazowego „Góry Opawskie” uchwalonego został uchwałą nr XLII/492/2014 sejmiku województwa opolskiego z dnia 3 czerwca 2014.

Po przeanalizowaniu wymienionego aktu prawnego stwierdza się iż w ustaleniach planu ogólnego uwzględniono wytyczne dotyczące usytuowania poszczególnych stref planistycznych oraz zasad kształtowania zabudowy także w otulinie parku.

Rezerwat przyrody „Dębniak” został utworzony Zarządzeniem nr 19/2022 regionalnego dyrektora ochrony środowiska w Opolu z dnia 30 grudnia 2022 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Dębniak”. Przedmiotem ochrony w rezerwacie są siedliska przyrodnicze, gatunki roślin i gatunki zwierząt. Powierzchni obszaru wynosi 31,2800 ha. Celem ochrony przyrody w rezerwacie przyrody jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych leśnych zbiorowisk o charakterze wilgotnych dąbrów acydofilnych.

Plan ogólny uwzględnia położenie obszaru chronionego oraz ustala dla niego strefę otwartą.

Mapa 1. Lokalizacja form ochrony przyrody na terenie planu ogólnego.

8. Istniejący sposób zagospodarowania oraz jego skutki dla środowiska

Obszar opracowania zaliczany jest do grupy krajobrazów kulturowych (antropogenicznych). Są to tereny użytkowane i ukształtowane przez człowieka, którego działalność przez długie lata związana była z mieszkalnictwem, gospodarką rolną i leśną.

Strukturę wielkoobszarową cechuje krajobraz zwartych kompleksów leśnych na południu gminy (Góry Opawskie i ich przedgórze) oraz pola uprawne Płaskowizy Głubczyckiego. Mozaikowy krajobraz w gminie Prudnik występuje na niewielkich powierzchniach, przede wszystkim w dolinach małych cieków i na obszarach źródliskowych. Cechą tych terenów jest duża bioróżnorodność typowa dla stref ekotonowych.

Część powierzchni gminy Prudnik została silnie przekształcona w wyniku odkrywkowego wydobycia surowców mineralnych (eksploatacja odkrywkowa prowadzona jest obecnie tylko na złożu szarogłazu w Dębówcu). Górnictwo odkrywkowe doprowadziło do degradacji występującego tam wcześniej ekosystemu, np. leśnego, łąkowego lub polnego. Przynajmniej część z dawnych wyrobisk stanowi jednak obecnie siedlisko organizmów wodno-błotnych (m.in. płazów) oraz ciekawe naukowo i krajobrazowo miejsce (np. Żabie Oczko na Głównym Szlaku Sudeckim).

Tereny osadnicze i funkcji produkcyjno-usługowych rozmieszczone są liniowo a także płatowo. Liniowymi elementami są także drogi i ciągi infrastruktury technicznej, w tym linie wysokiego napięcia.

Uwzględniając zależności między poszczególnymi elementami środowiska przyrodniczego i zależności między poszczególnymi oddziaływaniami, skutki wpływu

istniejącego sposobu zagospodarowania na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego przedstawiają się następująco:

- różnorodność biologiczna – wielkoobszarowe intensywne uprawy pozbawione są miedzy, zadrzewień i innych siedlisk marginalnych, mających kluczowe znaczenie dla bogactwa roślin i zwierząt krajobrazu. Zostały one zubożone na skutek intensywnej uprawy i stosowania środków ochrony roślin. Zbiorowiska te nie charakteryzują się istotną bioróżnorodnością mającą znaczenie konserwatorskie. Nastąpiła ruderalizacja flory, fauny i zmniejszenie synantropijnej różnorodności biologicznej. Najbardziej cenne tereny gdzie występuje różnorodność biologiczna położone są w kompleksach leśnych u podnóża Gór Opawskich w tym w rejonie wsi Moszczanka, Wieszczyzna, Dębowiec i Łąka Prudnicka, również z uwagi na występowanie najcenniejszych i chronionych elementów przyrody ożywionej. W części leśnej zachowały się liczne enklawy z roślinnością leśną, w tym siedliska przyrodnicze chronione.

Budowa i użytkowanie dróg, budynków mieszkalnych i produkcyjno-składowo-magazynowych, a także wykorzystanie na składowanie materiałów na wolnym powietrzu zniszczyła wcześniejszą roślinność towarzyszącą zabudowie, z wyjątkiem niewielkich płatów roślinności ruderalnej. Enklawy o podwyższonej wartości to doliny rzeczne z kompleksami roślinności szuwarowej, łęgowej, ziołoroślowej i łąkowej.

- ludzie – obecnie nie występują istotne zagrożenia dla ludności. Zabudowa produkcyjno-składowo-magazynowa nie powoduje występowania istotnych oddziaływań na ludność,
- zwierzęta i rośliny – flora i fauna zostały znacznie zruderalizowane i zsynantropizowane (chwasty segetalne), miejscami odbudowują się samosiewy drzew i krzewów oraz szuwały. Koncentracje fauny i flory, występują na terenach przyrodniczych prawnie chronionych a punktowo na terenach rolnych i leśnych położonych w pozostałej części gminy,
- wody powierzchniowe – większość płynących wód powierzchniowych jest niewielkich rozmiarów i można nazwać je raczej potokowymi i strumieniami, niż rzekami. Jedynie Prudnik, zwłaszcza po połączeniu z wodami Złotego Potoku ma charakter niewielkiej rzeki podgórskiej. Naturalne cieki są silnie przekształcone. System melioracyjny jest w zróżnicowanym stopniu zachowany. Miejscami występują tereny z szuwarami. Ogólna ocena jakości wód powierzchniowych wskazuje na ich zły stan, najczęściej dotyczy to złego stanu chemicznego. Najczęściej powodem złego stanu wód powierzchniowych jest zanieczyszczenie wód substancjami chemicznymi mającymi szkodliwy wpływ na środowisko wodnego. Źródłem zanieczyszczeń spływających z terenu zlewni w obrębie gminy Prudnik jest głównie rolnictwo i hodowla zwierząt, komunikacja oraz niepełna sanitacja terenów wiejskich. W ramach oceny ilości i jakości wód podziemnych i powierzchniowych wydzielono jednostki zwane odpowiednio jednolitymi częściami wód powierzchniowych i jednolitymi częściami wód podziemnych. Z jednej strony wydzielone struktury pozwalają na ocenę stanu/potencjału ekologicznego wód, z drugiej strony wskazują na konieczność osiągnięcia poziomu dobrego wód.

- powietrze – zgodnie z badaniem na terenie strefy opolskiej nastąpiły przekroczenia w zakresie pyłu zawieszonego oraz benzo(a)pirenu. Zapylenie z terenów produkcyjno-składowo-magazynowych i placów manewrowych należy uznać za nie zagrażające ludności. Lokalne kotłownie stanowią natomiast potencjalne zagrożenia niską emisją w sezonie grzewczym. Kontrolowana i objęta zezwoleniami jest emisja z zakładów produkcyjnych. Nie istnieje w sposób szczególny zagrożenie odorowe.
- powierzchnia ziemi – została na niektórych terenach znacząco zniszczona na skutek eksploatacji surowców skalnych (kopalnia Dębowiec) oraz realizacji zabudowy najpierw podczas budowy i funkcjonowania zabudowy – a obecnie na skutek zniszczenia części terenów produkcyjnych lub adaptacji dla funkcji produkcyjnych i innych związanych z zabudową. Na terenach rolnych i leśnych nie występują przejawy istotnych zmian powierzchni ziemi, chociaż prowadzona specyficzna produkcja rolna przekształca powierzchnię glebową.
- krajobraz – Gmina na tle innych obszarów województwa opolskiego posiada jeden z najwyższych potencjałów krajobrazowych, które w dużej mierze udało się zachować. Wsie gminy i miasto Prudnik cechuje zwarta zabudowa zachowująca tradycyjne układy przestrzenne i wysycona zabytkowymi budynkami i parkami. Tereny zabudowane położone są w większości w obniżeniach terenu (dolinach), co minimalizuje ich wpływ na krajobraz i kształtowanie się szerokich panoram. Największy teren zabudowany gminy, miasto Prudnik, cechuje zasadniczo niska zabudowa a przynajmniej brak wysokościowych budynków Chroni się zabudowę cenniejszą o charakterze zabytkowym w strefach ochrony konserwatorskiej. Zagrożeniem krajobrazu są realizowane farmy wiatrowe pomiędzy wsiami Mieszkowice i Szybowice w fazie realizacji i zrealizowane oraz nowe możliwe do zainwestowania w tej części z dala od istniejącej zabudowy oraz od form ochrony przyrody
- klimat – nie występują zmiany klimatyczne oraz istotne zmiany mikroklimatyczne,
- zasoby naturalne – występują w udokumentowanych złożach, gleby nie zostały w znaczący sposób zniszczone, są wykorzystywane rolniczo i mimo degradacji związanej z użytkowaniem ornym i specyficzną produkcją zachowują swój w miarę naturalny charakter,
- zabytki – na terenie planu ogólnego podlegają ochronie,
- dobra materialne – nie stwierdzono istotnego wpływu istniejącego sposobu zagospodarowania na dobra materialne.

9. Potencjalne zmiany w środowisku przy braku realizacji ustaleń planu ogólnego

Przy braku realizacji ustaleń planu ogólnego rozwój gminy nie zostanie zahamowany. Gmina posiada na większości miejscowości plany miejscowe, jedynie dla dwóch wsi brak byłoby możliwości wydawania decyzji o warunkach zabudowy, co z punktu widzenia środowiska może być korzystny, niemniej decyzje takie będzie się wydawać po stwierdzeniu

zgodności z planem ogólnym, co jest korzystnym rozwiązaniem w stosunku do obowiązujących obecnie rozwiązań.

Także brak możliwości sporządzania lub zmiany planów miejscowych wpłynie niekorzystnie na rozwój gminy oraz możliwości uruchamiania nowych terenów i tworzenia nowych miejsc pracy.

10. Prognozowany sposób zagospodarowania obszarów objętych postanowieniami dokumentu oraz skutki dla środowiska przyrodniczego

Prognozowany sposób zagospodarowania wraz z ogólną oceną skutków dla środowiska przedstawiono na prezentacji graficznej.

10.1. Prognozowany sposób zagospodarowania

W wyniku realizacji planu ogólnego przemiany w zagospodarowaniu przestrzennym obejmą:

- zwiększenie udziału funkcji przemysłowych, składowych i usługowych wokół miasta,
- objęcie zabudową gruntów o najwyższych klasach bonitacyjnych w mieście Prudnik, a także w części obszarów wiejskich,
- zmniejszenie zasięgów planowanych terenów zabudowy mieszkaniowej, w stosunku do tych terenów wskazanych w studium,
- uwzględnienie planowanej i istniejącej mieszkaniowo-usługowej na objętych ustalaniem mpzp,
- zachowanie istniejących obszarów przyrodniczo-cennych z warunkami ich ochrony,
- usankcjonowanie istniejących innych funkcji związanych m.in. z obiektami i urządzeniami infrastruktury technicznej,
- umożliwienie lokalizacji elektrowni słonecznych na części terenów otwartych z wyłączeniem części położonej na południe od linii kolejowej,
- umożliwienie lokalizacji nowych elektrowni wiatrowych oraz usankcjonowanie elektrowni w trakcie realizacji i zrealizowanych.

Ustalania planu ogólnego zwiększą obciążenie dla środowiska przyrodniczego, ze względu na znaczne zwiększenie stref gospodarczych wokół miasta Prudnika z wyłączeniem części południowej Przedgórza Sudeckiego. Skala wprowadzonych stref gospodarczych przekracza możliwości gminy w zakresie jej uzbrojenia oraz uruchomienia zabudowy w ciągu prognozowanych 20 lat.

Strefa gospodarcza w część zachodniej miasta na południe od linii kolejowej może wpłynąć negatywnie na walory krajobrazowe obszarów prawnie chronionych, a także spowodować brak przewietrzania miasta co wpłynie negatywnie na jego mikroklimat. Obejmuje ona w większości grunty wysokich klas bonitacyjnych podlegających ochronie, których pozyskanie pod zabudowę gospodarczą będzie nieopłacalne. W strefie tej na etapie planu miejscowego należy wprowadzić tereny zieleni naturalnej i urządzonej, a także ustalić wysokość zabudowy, która nie narusza walorów krajobrazowych. Rozważyć wyłączenie tej strefy z zabudowy i ustalić dla niej strefą otwartą.

Strefa gospodarcza oraz górnictwa położona w części wschodniej miasta w sąsiedztwie cmentarza, składowiska odpadów oraz nowych i istniejących terenów zabudowy mieszkaniowej. Na terenie złoża kopalin, ustalono strefę górnictwa, która chroni złoża, aby możliwa była w przyszłości jego eksploatacja. Teren wokół strefy górnictwa obejmuje strefę gospodarczą w tym usługową. Na etapie planu miejscowego należy uwzględnić istniejące zagospodarowanie w tym lokalizację czynnego składowiska odpadów. Na składowisku nie są deponowane odpady niemniej nie wydano decyzji o jego zamknięciu oraz rekultywacji. Co do zasady tereny wokół składowisk winny być niezabudowane i monitorowane po zakończeniu rekultywacji przez okres 30 lat. Składowiska odpadów zaliczane są do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a ich oddziaływanie wykracza poza zajmowany obszar. W strefie gospodarczej w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej oraz cmentarza należy uwzględnić tereny usług oraz zieleni na etapie sporządzania mpzp. Teren wokół cmentarza powinien mieć ustaloną strefę zieleni z dopuszczeniem usług w profilu dodatkowym. Podobnie jak strefa w części zachodniej obejmuje ona w większości grunty wysokich klas bonitacyjnych podlegających ochronie, których pozyskanie pod zabudowę gospodarczą będzie nieopłacalne.

Strefa gospodarcza północna jest najbardziej właściwa z punktu widzenia odporności na degradację środowiska.

10.2. Analiza skutków prognozowanego zagospodarowania z uwzględnieniem przewidywanych znaczących oddziaływań, w tym bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych i długoterminowych, stałych i chwilowych oraz pozytywnych i negatywnych, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.

Ze względu na występowanie na terenie planu ogólnego obszarów Natura 2000 – SOO Góry Opawskie, a także biorąc pod uwagę skalę zmian przestrzennych i funkcjonalnych planu ogólnego, nie będą występować oddziaływania na przedmiot ochrony obszarów Natura 2000. Na terenie planu ogólnego ochronie podlegają siedliska przyrodnicze chronione oraz siedliska chronionych w ostojach Natura 2000 gatunków zwierząt.

10.2.1. Podstawowe zagrożenia

Emisja hałasu

Hałas powstawać będzie podczas przebudowy lub budowy zabudowy mieszkaniowej i produkcyjno-składowo-magazynowej, z terenów komunikacji, a także może być efektem funkcjonowania tych terenów, w szczególności komunikacji i procesów produkcyjnych. Obecnie nie można przesądzić jakie rodzaje produkcji będą lokowane. Zwiększenie istniejących stref produkcji, usług i magazynów będzie negatywnie oddziaływać na tereny chronione akustycznie ze względu na nieznaczne od nich odległości. Na już zainwestowanych terenach pozostanie produkcja i usługi, które nie będą źródłem ponadnormatywnego hałasu przy przyjętych normach dla terenów chronionych przed hałasem. Wprowadzenie znacznych terenów produkcyjnych z racji ich powierzchni powoduje zaliczenie ich do przedsięwzięć mogących znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko.

Na terenie planu ogólnego dopuszczono lokalizację nowych elektrowni wiatrowych mogących być źródłem hałasu, niemniej ich szczegółowa lokalizacja spełnia wymagania odległościowe o ile gmina wyrazi na to zgodę na etapie planu miejscowego.

Dopuszczono także elektrownie słoneczne na wybranych terenach otwartych, a ich szczegółowa lokalizacja zostanie wskazana na etapie sporządzania mpzp.

Zanieczyszczenie powietrza, w tym emisje gazów cieplarnianych

Zagrożenia związane z realizacją planu ogólnego dla stanu powietrza atmosferycznego związane są z procesami spalania paliw w instalacji co, procesami technologicznymi i grzewczymi zabudowy produkcyjnej i akcesorycznie z wtórnym pyleniem z placów składowo-usługowych. Nie będą to przy normalnym działaniu oraz przestrzegania obowiązujących przepisów zagrożenia ponadnormatywne. Emisje gazów cieplarnianych związane są głównie ze spalaniem kopalnych surowców, które sukcesywnie powinny być wycofywane, a w ich miejsce należy wprowadzać odnawialne źródła energii. Zanieczyszczenia powietrza są w większym stopniu związane z niską emisją w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej i w tym zakresie pozytywnym aspektem będzie znaczące zmniejszenie się zasięgów zabudowy mieszkaniowej. Na obszarze planu nie wystąpią poza niewielkimi wyjątkami przedsięwzięcia uciążliwe wodorowo.

Dla dopuszczonych przedsięwzięć mogących znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko należy zagrożenia zanieczyszczeniem powietrza traktować indywidualnie w procesie wydawania decyzji środowiskowych, w zależności od specyfiki produkcji i technologii.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Nie będą występować ponadnormatywne zagrożenia ze strony promieniowania elektromagnetycznego. Na terenie planu ogólnego są linie energetyczne wysokich napięć 110 kV ale ich oddziaływanie ponadnormatywne nie będzie występować.

Dla dopuszczonych przedsięwzięć mogących znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko należy zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym traktować indywidualnie w procesie wydawania decyzji środowiskowych, w zależności od specyfiki produkcji i technologii.

Odpady

Na obszarze realizacji planu ogólnego będą powstawać odpady związane z budową budynków mieszkaniowych jednorodzinnych, usługowych, zabudowy zagrodowej, adaptacją i budową układu drogowego, budową i przebudową obiektów i budynków produkcyjnych, składowych i magazynowych, a także odpady bytowo-gospodarcze i odpady związane z funkcjonowaniem produkcji, składów i magazynów. Mogą również powstawać odpady związane z prowadzonymi usługami.

Gospodarkę odpadową na terenie zakładów produkcji w różnych możliwych branżach, a także zakładów przetwarzania odpadów określają stosowane zezwolenia i decyzje. Zakłady istniejące i planowane muszą prowadzić uporządkowaną gospodarkę odpadami. Podobnie na projektowanych terenach usług gospodarka będzie rozwiązana stosownie do obowiązujących przepisów.

Dla dopuszczonych przedsięwzięć mogących znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko, należy zagrożenia związane z odpadami traktować indywidualnie w procesie wydawania decyzji środowiskowych, w zależności od specyfiki produkcji i usług.

Ścieki

Na terenie planu ogólnego mogą powstawać ścieki sanitarne, które będą rzucane do sieci kanalizacji sanitarnej. Mogą również powstawać ścieki specyficzne do różnych rodzajów produkcji i usług. W tym drugim przypadku, jeżeli spełniają one parametry ścieków sanitarnych również trafią docelowo do kanalizacji. W przypadku nie spełniania wymogów będą zagospodarowywane w ramach pozwoleń.

Obecnie na terenach prowadzonej produkcji i usług gospodarka wodno-ściekowa jest uporządkowana i realizowana zgodnie z pozwoleniami. Szczegółowe rozwiązania gospodarki wodno – ściekowej zostaną określone w mpzp, gdyż zakres planu ogólnego w sposób bezpośredni nie rozstrzyga tych zagadnień.

Zagrożenie powodziowe

Na terenie planu ogólnego występują obszary zagrożenia powodziowego. Zostały one naniesione na rysunki planu ogólnego. Należy na tych terenach stosować się do przepisów prawa wodnego, w tym minimalizować negatywne skutki potencjalnych powodzi. Strefy zabudowy określone w planie ogólnych ustalono na obszarach wskazanych w mpzp pod zabudowę, a na terenach nie objętych planem wyznaczono strefę usługową na terenie zabudowanym przedsiębiorstwem komunalnym – strefa 67SU, gdzie część terenu znajduje się w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią Q 1%. W przypadku tego obszaru w planie miejscowym należy wskazać podział terenu na zróżnicowane przeznaczenia, lub wprowadzić linie zabudowy od strony terenów szczególnego zagrożenia powodzią i pozostawić te tereny wolne od zabudowy.

10.2.2. Ocena skutków dla istniejących form ochrony przyrody, w tym Natura 2000

SOO Natura 2000 Góry Opawskie

Na terenie planu ogólnego stwierdzono występowanie siedlisk przyrodniczych chronionych oraz siedlisk chronionych dyrektywą habitatową gatunków fauny, a także istniejących obszarów Natura 2000.

Analiza ustaleń planu ogólnego wskazuje na zachowanie ochrony siedlisk przyrodniczych chronionych oraz siedlisk chronionych w ostojach gatunków zwierząt. Zasięgi ostoi zostały zaznaczone na rysunkach planu ogólnego. Analiza ustaleń planów zadań ochronnych i ustaleń planu ogólnego wskazuje na nie występowanie zagrożeń dla realizacji celów ochrony ze strony realizacji ustaleń planu ogólnego.

Ustalenia planu ogólnego nie będą wpływać znacząco negatywnie na spójność sieci Natura 2000 ani na ich integralność przestrzenną.

Zgodność z aktami prawnymi powołującymi inne formy ochrony przyrody.

Ustalenia planu ogólnego respektują i nie są sprzeczne z aktami prawa w oparciu o które chroni się pomniki przyrody, rezerwat przyrody, parka krajobrazowy oraz Obszar natura 2000 w uzasadnieniu planu ogólnego obszary te są zaznaczone i podlegają ochronie a wskazane na tych obszarach strefy oraz wskaźniki zabudowy nie są sprzeczne z aktami wyższego rzędu dotyczące tych obszarów chronionych.

Korytarze ekologiczne

Teren planu ogólnego zlokalizowany jest w obrębie korytarza ekologicznego doliny Nysy Kłodzkiej o randze krajowej IBS PAN 1=2011 oraz doliny Ścinawy Niemodlińskiej i rzeki Biała PZWO 2019 o randze regionalnej. Ustalenia planu ogólnego chronią korytarze ekologiczne, w szczególności poprzez rezygnację ze stref zabudowy które nie wynikają z ustaleń obowiązujących mpzp. Przez tę rezygnację zwiększa się drożność korytarza.

10.2.3. Ocena wpływu na różnorodność biologiczną, w tym zwierzęta i rośliny

Ustalenia planu ogólnego spowodują utrzymanie się na terenach zabudowanych i rolnych synantropizacji flory i fauny. W dokumencie w ramach wszystkich stref dopuszcza się zieleń naturalną, co może spowodować zwiększenie się różnorodności biologicznej po realizacji zabudowy. Niemniej należy się spodziewać głównie gatunków synantropijnych o niezbyt wysokich walorach przyrodniczych. Będzie postępować w jednostkach zurbanizowanych wzrost ruderalizacji terenu, gdzie zespoły chwastów segetalnych będą wypierane przez zbiorowiska ruderalne oraz zieleń towarzyszącą produkcji, składom, magazynom i usługom. Ze względu na niewielkie znaczenie waloryzacyjne różnorodności biologicznej wszystkie procesy przemian obecnej roślinności i zespołów faunistycznych nie będą mieć istotnego znaczenia w ochronie flory i fauny w skali zarówno lokalnej, jak i regionalnej.

Z terenów planu ogólnego przeznaczonych pod zabudowę usunięte zostaną w większości samosiewy drzew i krzewów.

Zachowane zostaną biocenozy cenne – lasy, zadrzewienia, łąki, torfowiska, tereny zbiorników wodnych. w ustaleniach ochronie podlegają również stanowiska chronionych gatunków roślin i ważniejsze koncentrację fauny. Ochronie podlegają siedliska przyrodnicze chronione, które zostały w projekcie zaznaczone.

10.2.4. Ocena wpływu na warunki wodne

Realizacja ustaleń planu ogólnego nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko wodne wód powierzchniowych i gruntowych. Woda pozyskiwana będzie z rezerw wodociągu, a ścieki będą trafiać docelowo do kanalizacji. W przypadku powstania ścieków nie nadających się do zrzutu będą określone specjane zasady postępowania.

10.2.5. Ocena wpływu na powietrze, w tym efekt cieplarniany

Na terenie planu ogólnego będą powstawać emisje zanieczyszczeń powietrza z instalacji centralnego ogrzewania, a także mogą powstawać specyficzne dla różnych branż produkcji zanieczyszczenia. W instalacjach grzewczych będą to podstawowe produkty

spalania paliw. Ustalenia planu ogólnego wskazują na zasadność stosowania technologii maksymalnie energooszczędnych. Nie przewiduje się wystąpienia zanieczyszczeń ponadnormatywnych. Ograniczanie i przeciwdziałanie emisjom technologicznym z produkcji i usług należy przeprowadzić w trakcie wydawania decyzji środowiskowych.

Ustalenia planu ogólnego koncentruje zasięg planowanej zabudowy mieszkaniowej co zmniejszy emisję gazów, w tym ciepłarnianych w sposób nieorganizowany.

W przypadku spodziewanego rozwoju produkcji przewiduje się wzrost emisji, ale powinien on być przedmiotem analizy na etapie stosowanych pozwoleń środowiskowych.

Mogą też na terenie planu ogólnego wystąpić procesy zapylenia podczas przebudowy i budowy budynków mieszkalnych, produkcyjnych i usługowych, a także zapylenie z placów. Oddziaływania będą mieć charakter krótkookresowy i nie powinny znacząco negatywnie wpłynąć na stan powietrza.

Nie zmienia się istotnie obciążenie i struktura dróg oraz zanieczyszczeń komunikacyjnych.

Na terenach nowej zabudowy zagrodowej nie powinny występować ponadnormatywne oddziaływania na powietrze atmosferyczne.

10.2.6. Ocena wpływu na powierzchnię terenu

Największe zmiany powierzchni terenu mogą występować na terenach eksploatacji surowców mineralnych. Będzie to rozwinięcie już istniejącego zagrożenia.

W produkcyjnej części planu ogólnego oraz na nieużytkach poprodukcyjnych i komunikacyjnych obecna powierzchnia terenu jest efektem ukształtowania podczas budowy i adaptacji budynków i instalacji produkcyjnych. Nie przewiduje się istotnych zmian jej ukształtowania. W części zurbanizowanej nastąpią przekształcenia powierzchni terenu podczas budowy zabudowy produkcyjnej, mieszkalnej, usługowej i zagrodowej, niemniej nie należy spodziewać się, ze względu na istniejące uwarunkowania, znaczącej zmiany rzeźby terenu. Przekształceniu może natomiast ulec pokrywa glebowa.

10.2.7. Ocena wpływu na krajobraz

Obecnie krajobraz terenu gminy w strefach zainwestowania ma charakter silnie industrialny, usługowo-osadniczo-przemysłowy. Lokalnie ma wysokie walory kulturowe chronione w strefach ochrony konserwatorskiej. Na terenach otwartych jest to harmonijny krajobraz głównie rolny z domieszką osadniczo-rolnego harmonijnie ukształtowanego. Po zrealizowaniu ustaleń planu ogólnego krajobraz pozostanie istotnie zmieniony w strefach gospodarczych oraz strefach elektrowni wiatrowych. W części zurbanizowanej, gdzie wystąpi zamiana gruntów ornych na tereny zabudowane będą występować zmiany w krajobrazie widokowym. Rozwój nowej zabudowy rolniczej oraz produkcyjnej może przyczyniać do dalszej degradacji krajobrazu.

Przyjęte standardy wysokości zabudowy dostosowują planowaną zabudowę do uwarunkowań przestrzennych.

Ocena wpływu na strefy ochrony krajobrazowej z opracowania waloryzacji krajobrazu województwa opolskiego

Dnia 25 marca 2025 r. Sejmik Województwa Opolskiego uchwalił audyt krajobrazowy, który wszedł w życie 23 czerwca 2025 r. Na terenie Gminy wyznaczono krajobrazy priorytetowe o kodach:

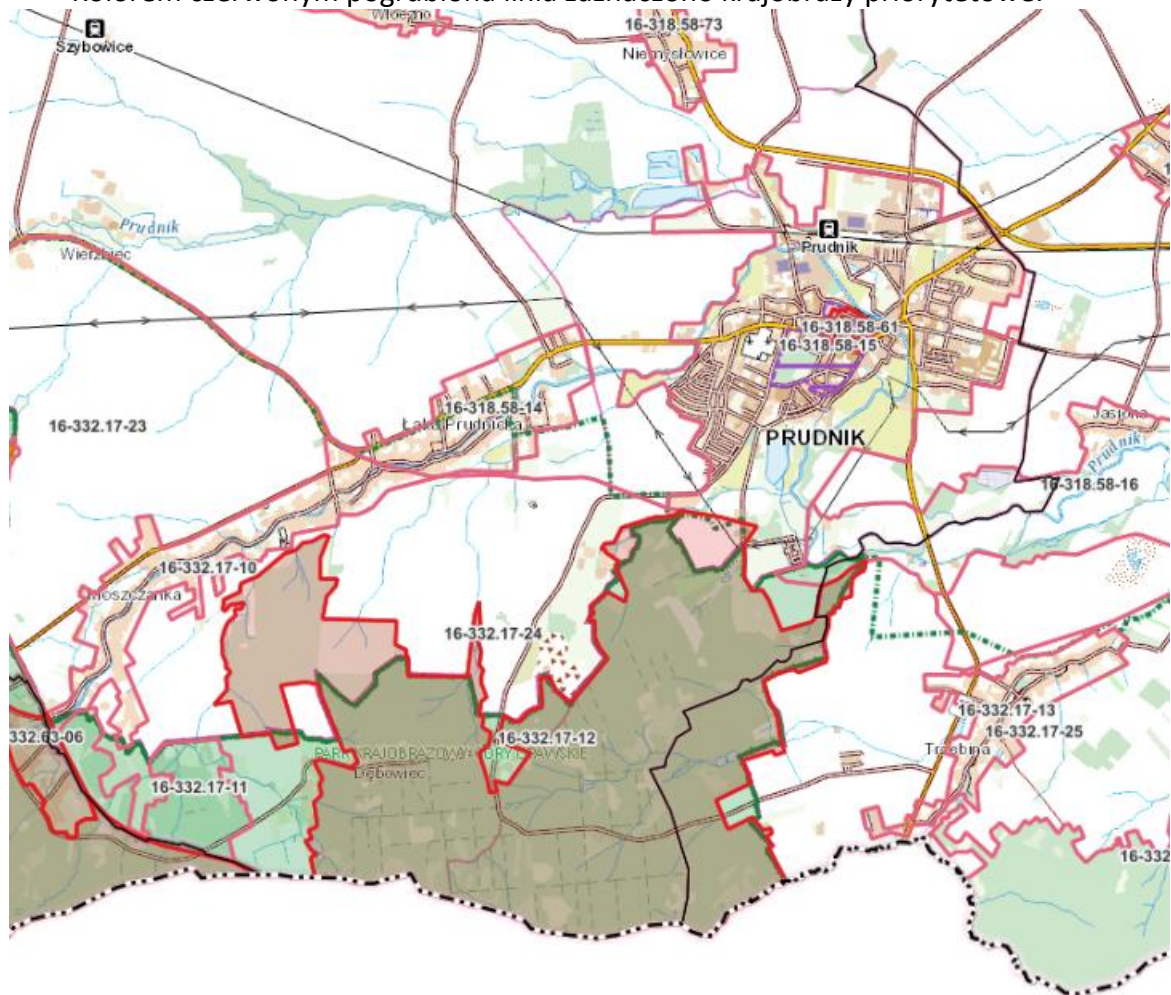
- 16-318.58-61 obejmujący Historyczne centrum Prudnika,
- 16-332.17-12 obejmujący Lasy w okolicy Dębowca.

Plan ogólny uwzględnia zidentyfikowane krajobrazy a wskaźniki i parametry zabudowę zapewniają ochronę centrum Prudnika zgodnie z ustaleniami mpzp oraz lasy w okolicy Dębowca chronione poprzez wprowadzenie dla nich strefy otwartej.

Analiza ustaleń planu ogólnego wskazuje, że planowane na tym terenie strefy oraz ustalone dla nich wskaźniki i parametry spełniają ustalenia planowane dla strefy ochrony krajobrazowej.

Mapa nr 2 Wyrys z audytu krajobrazowego

Kolorem czerwonym pogrubiona linia zaznaczono krajobrazy priorytetowe.

10.2.8. Ocena wpływu na klimat, w tym zmiany klimatyczne

Realizacja ustaleń planu ogólnego może wpłynąć negatywnie na mikroklimat wynikający z wprowadzenia strefy gospodarczej od strony zachodniej miasta Prudnika.

Pośrednio działaniem łagodzącym zmiany klimatyczne jest ustalenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej.

Zmniejszenie negatywnego wpływu na zmiany klimatyczne będzie się odbywać też na terenach otwartych gdzie plan umożliwia także zwiększenie lesistości.

10.2.9. Ocena wpływu na zasoby naturalne

Ustalenia planu ogólnego nie wpłyną w sposób istotny na zasoby naturalne. Planowana jest dalsza eksploatacja eksploatowanych obecnie złóż. Możliwa jest eksploatacja nowych złóż kopalin w mieście Prudnik.

10.2.10. Ocena wpływu na zabytki

W planie zostały uwzględnione zabytki wpisane do rejestru zabytków oraz ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków o ustalonej lokalizacji. W strefach gdzie są one zlokalizowane ustalono wskaźniki i parametry zabudowy uwzględniające ich ochronę.

10.2.11. Ocena wpływu na dobra materialne

Ustalenia planu ogólnego nie wpłyną na dobra materialne osób trzecich.

10.2.12. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Najbardziej prawdopodobne wystąpienie tego typu zjawisk jest na terenach stref gospodarczych oraz w obiektach i sieciach infrastruktury drogowej i technicznej. Na etapie planu ogólnego nie przesądza się co do planowanych przedsięwzięć, zatem ryzyko należy określać i ograniczać w procedurach ocen środowiskowych przedsięwzięć.

W zabudowie mieszkaniowej, usługowej i zagrodowej wystąpienie poważnych awarii ze skutkami dla środowiska przyrodniczego jest znikome.

10.2.13. Ocena zagrożeń dla ludzi

Realizacja planu ogólnego nie będzie miała znaczącego negatywnego wpływu na ludność. Nie przewiduje się uciążliwego oddziaływania hałasowego i oddziaływanie odorowego będące wynikiem realizacji ustaleń planu ogólnego.

10.3. Rodzaje oddziaływań – dyskusja

Generalne zmniejszenie obciążeń dla środowiska przyrodniczego związane z ograniczeniem stref zabudowy mieszkaniowej to najważniejsze prośrodowiskowe skutki planu ogólnego. Oddziaływania znaczące dotyczyć będzie nowych stref produkcyjnych zwłaszcza zlokalizowanych wokół miasta.

Oddziaływania będą skumulowane w okresie budowy, w przypadku hałasu również w okresie funkcjonowania. Będą miały charakter oddziaływań krótkoterminowych i w większości chwilowych. Jedynie dla fauny, flory, rzeźby terenu, gleb oraz walorów krajobrazowych negatywne skutki realizacji inwestycji będą długoterminowe. Długoterminowe będzie również pozytywny wpływ inwestycji dla ludzi, dóbr materialnych i dóbr kultury. Podczas funkcjonowania zabudowy mieszkaniowej oraz produkcyjno-usługowej będą występować oddziaływania bezpośrednie związane z emisjami. Część z nich może mieć charakter

oddziaływań pośrednich i wtórnych. Nie przewiduje się istotnych oddziaływań skumulowanych z wyjątkiem hałasu. Najbardziej wrażliwy obszar występowania oddziaływań skumulowanych-hałasowych jest w planie ograniczony poprzez przyjęcie stosownych zapisów ograniczających. Prowadzenie produkcji z zastosowaniem dotychczasowej technologii, w obliczu zaplanowanych obok zakładów funkcji przestrzeni, nie jest istotnym źródłem zagrożenia hałasowego.

Oddziaływania będą natomiast długookresowe, ale większość może mieć charakter chwilowych (np. hałas z usług).

Dla terenu planu i terenów przyległych nie zachodzi potrzeba wyznaczania obszaru ograniczonego użytkowania, wynikającego z wpływu inwestycji na środowisko przyrodnicze.

11. Stan środowiska na obszarze objętym przewidywanym znaczącym oddziaływaniem ustaleń planu

Środowiskowe skutki realizacji ustaleń planu ogólnego, w zasięgu oddziaływań, będą wykraczać poza obszar planu ogólnego w strefie lokalizacji elektrowni wiatrowej tj. na teren gminy Głuchotazy. Stan środowiska obszarów w zasięgu znaczących oddziaływań jest tożsamy z przedstawianym w jednym z wcześniejszych rozdziałów stanem środowiska obszaru planu ogólnego.

12. Rozwiązania eliminujące lub ograniczające znaczące negatywne oddziaływanie projektu planu na środowisko przyrodnicze

12.1. Przyjęte zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego

Plan ogólny chroni środowisko, przyrodę oraz krajobraz kulturowy poprzez niekolidujące ukształtowanie stref planistycznych uwzględniając wszystkie uwarunkowania przestrzenne. W szczególności plan reguluje te zagadnienia w następujący sposób:

- 1) chroni ekosystemy wodno – łąkowo – leśne,
- 2) uwzględnia powiązania ekologiczne dolin rzecznych z uwzględnieniem wymagań w zakresie ochrony przeciwpowodziowej,
- 3) kształtuje strefy planistyczne poza obszarami, gdzie występują chronione gatunki roślin i zwierząt oraz ich siedliska,
- 4) ogranicza rozpraszanie zabudowy,
- 5) kształtuje krajobraz terenów osadniczych poprzez: utrzymanie historycznej i regionalnej skali struktury jednostek osadniczych,
- 6) umożliwia zalesianie gruntów,
- 7) zachowuje i chroni tereny położone w obrębie korytarzy ekologicznych przed intensywnym zagospodarowaniem,
- 8) uwzględnia w zagospodarowaniu przestrzennym uwarunkowania wynikające z występowania form ochrony przyrody i krajobrazu, a w szczególności ustaleń planów ochrony SOO Natura 2000, ustaleń ochrony parku krajobrazowego, pomników przyrody oraz stanowisk chronionych gatunków roślin i zwierząt.

13. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody

Na terenie opracowania nie występują problemy dotyczące obszarów ochrony przyrody. Nie zidentyfikowano innych istotnych problemów ochrony środowiska.

13.1. Ocena stopnia zgodności ustaleń planu ogólnego z zapisami ustawy o ochronie przyrody w części dotyczącej zasad gospodarowania zasobami przyrody

Ustalenia planu ogólnego są zgodne z zasadami gospodarowania zasobami przyrody określonymi w przepisach szczególnych.

Zapisy planu ogólnego nie utrudniają dostępu do wód. Prowadzą również do odpowiedniego gospodarowania zasobami przyrody nieożywionej, zapewniając ochronę innych zasobów, tworów i składników przyrody, oszczędne użytkowanie przestrzeni oraz zachowanie szczególnie cennych tworów i składników przyrody nieożywionej.

13.2. Ocena stopnia zgodności ustaleń planu ogólnego z aktami prawnymi dotyczącymi form ochrony przyrody

Na terenie planu ogólnego występują formy ochrony przyrody ustanowione na podstawie aktów prawa miejscowego. Ustalenia planu ogólnego nie wchodzą w kolizję z przepisami prawa miejscowego ustanowionymi dla tych form.

14. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym, międzynarodowym istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu

Obszar planu ogólnego nie jest zlokalizowany na obszarach, które miałyby ważne znaczenie dla realizacji międzynarodowych, wspólnotowych i krajowych celów ochrony środowiska i przyrody z wyjątkiem SOO Natura 2000 Góry Opawskie. Ustalenia planu ogólnego uwzględniają i respektują cele przewidziane dla tych form ochrony przyrody i krajobrazu.

Ogólne cele ochrony środowiska związane z ustanowionymi aktami prawnymi rangi międzynarodowej ratyfikowanymi przez Polskę, rangi europejskiej (dyrektywy) oraz krajowej i regionalnej zostały uwzględnione w zmianie planu ogólnego, na zasadzie implementacji przepisów szczególnych, które te cele ustanawiają i / lub dają podstawę do realizacji tych celów. Zapisy planu ogólnego są zgodne z przepisami szeroko pojmowanego prawa ochrony środowiska, realizują więc międzynarodowe i krajowe cele ochrony środowiska. Dotyczy to regulacji związanych z ochroną gruntów rolnych i leśnych, ochroną zasobów wodnych, glebowych oraz innych przyrodniczych, w tym biocenotycznych. Zmiana planu ogólnego uwzględnia potrzebę zachowania rozwoju zrównoważonego, w tym racjonalnego zagospodarowania zasobów środowiska przyrodniczego i ich ochrony przed nadmierną antropopresją.

15. Przewidywane znaczące oddziaływania na obszary Natura 2000 oraz spójność przestrzenną sieci, a także rozwiązania zapobiegające, ograniczające, kompensujące i rozwiązania alternatywne

Jak już wykazano w rozdziale o wpływie na obszary Natura 2000 realizacja ustaleń planu ogólnego nie wpłynie na cele ochrony w istniejących i projektowanych ostojach, zlokalizowanych w granicach gminy i najbliższej okolicy, czyli ok. 3 km i więcej.

W związku z brakiem negatywnego wpływu na obszary Natura 2000 oraz na integralność sieci nie wskazuje się rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektu planu, a także nie sformułowano rozwiązań alternatywnych do zawartych w zmianie planu ogólnego.

Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

W prognozie dokonano oceny istniejącego sposobu zagospodarowania, stanu środowiska oraz potencjalnych zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.

Przeanalizowano elementy systemu przyrodniczego, w szczególności obecne zagospodarowanie, wskazujące na zróżnicowane, ale miejscowo wysokie walory przyrodnicze poza przyrodą na terenach zabudowanych oraz na terenach nieużytków. Dokonano oceny dotychczasowych zmian w środowisku, w tym zmian w biocenozach, zmian abiotycznych elementów środowiska, z których wynika, że walory przyrodnicze obszaru planu ogólnego nie są wysokie w obrębie terenów zurbanizowanych oraz otwartych i zostały silnie przekształcone. Są natomiast wysokie na terenach południowych gminy objętych tymi formami ochrony przyrody. Dokonano analizy podstawowych zagrożeń dla środowiska przyrodniczego związanej z antropopresją. W efekcie zidentyfikowano oddziaływania, wynikające z wprowadzenia znacznych powierzchniowo stref gospodarczych.

Przedstawiono ochronę prawną zasobów przyrodniczych i krajobrazowych, w tym stwierdzono występowanie na terenie planu ogólnego form ochrony przyrody: tj. 10 pomników przyrody, chronione gatunki roślin i zwierząt oraz ich siedliska, Rezerwat Przyrody Dębniak, Park Krajobrazowy Góry Opawskie, Obszar Natura 2000 SOO Góry Opawskie.

Analiza istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody wskazuje, że nie występują takie istotne problemy.

W ustaleniach planu ogólnego nie występują ustalenia, które wpływałyby w istotny sposób negatywnie na cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu.

Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru nie występują, ponieważ na terenie planu ogólnego respektuje się przedmiot ochrony obszarów Natura 2000, a także plan zadań ochronnych dla Parku Krajobrazowego pokrywającego się w części z obszarem Natura 2000, a dodatkowo nie występuje degradacja podtrzymywania spójności przestrzennej sieci.

Realizacja planu ogólnego może powodować następujące oddziaływania na środowisko przyrodnicze:

- obszary Natura 2000 – nie przewiduje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na istniejące i projektowane obszary Natura 2000, integralność tych obszarów oraz związki strukturalno-funkcjonalne między nimi;
- różnorodność biologiczna – głównie występować będą działania bezpośrednie i pośrednie oraz możliwe wtórne, długoterminowe, stałe – nie przewiduje się istotnych zmian w zakresie występujących gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych; chroni się korytarze ekologiczne, która ma największe choć lokalne znaczenie przyrodnicze, chroni się koncentracje chronionych gatunków roślin i zwierząt,

- ludzi – przewiduje się że na obszarach zabudowanych obszaru planu ogólnego nie będą występować ponadnormatywne oddziaływania związane z jego realizacją;
- wody powierzchniowe – ustalenia planu ogólnego nie wpłyną negatywnie na stan wód powierzchniowych,
- wody podziemne – ustalenia planu ogólnego nie powinny przyczyniać się do degradacji wód podziemnych.
- powietrze – realizacja ustaleń planu ogólnego nie powinna istotnie wpłynąć na stan powietrza atmosferycznego, w zakresie zanieczyszczeń gazowych i pyłowych;
- powierzchnia ziemi – nie nastąpi istotne przekształcenie powierzchni ziemi, w strefach mieszkaniowych zważywszy, że na znacznych terenach już zostało dokonane podczas budowy i funkcjonowania zabudowy produkcyjnej i mieszkaniowej, na terenie nieużytków zmiany powierzchni terenu obejmą gleby, bez zmian rzeźby; natomiast przekształcenie istotne nastąpi w nowych i powiększanych strefach gospodarczych w Prudniku i Niemysłowicach;
- gleby – są na większości terenu zabudowanego obecnie zdewastowane, na części terenu nastąpi odtworzenie urbanoziemów w miejsce gleb gruntów ornych;
- klimat – nie przewiduje się istotnych zmian klimatycznych, mogą nastąpić nieznaczne zmiany w tym mikroklimatycznych; planu ogólnego uwzględnia zmiany klimatyczne,
- zasoby naturalne – zmiana planu ogólnego nie wpływa na zasoby naturalne i sposób korzystania z nich, chroni ujęcia wód oraz złoża kopalin,
- krajobraz – nastąpią istotne zmiany w krajobrazie produkcyjno-osadniczym;
- dobra materialne i zabytki – realizacja planu ogólnego nie będzie związana z istotną degradacją terenów sąsiednich, nie wpłynie na dobra materialne osób trzecich oraz chronić będzie zabytki.

W projekcie planu ogólnego nie przedstawiono rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, z tego względu, że nie przewiduje się istotnych negatywnych oddziaływań w tym zakresie.

Nie było również potrzeby sformułowania rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie uwzględniających cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru. Zaproponowane w planie ogólnym rozwiązania planistyczne nie powodują powstawania zagrożeń dla ww. obszarów, zatem nie było potrzeby formułowania rozwiązań alternatywnych.

W prognozie sformułowano liczne zalecenia do wykorzystania podczas sporządzania mpzp oraz lokalizacji inwestycji i procedur OOS, które zostały w niniejszej prognozie przedstawione.